

ISSN:2458-8946
SAKARYA YIL: 2019 / SAYI: 64
TİCARET BORSASI
SAKARYA COMMODITY EXCHANGE

STB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı
Ahmet Erkan Tarım Ürünleri sahibi

AHMET ERKAN

ACI KAYBIMIZ

STB,
"MECLİS SALONU"NA
AHMET ERKAN'IN ADINI
VERDİ

STB HEYETİ,
DOĞU KARADENİZ
BÖLGESİ'NDE

STB'DEN PEYZAJ VE SÜS
BİTKİCİLİĞİ
FESTİVALİNDE PAYDAŞ
DESTEĞİ

SAKARYA 2. TARIM VE
HAYVANCILIK MAKİNELERİ
TEKNOLOJİLERİ VE YEM
FUARI, KAPILARINI AÇTI

Bu sayımızda

Sahibi

Sakarya Ticaret Borsası adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Adem SARI
sakarya@stb.org.tr

Sorumlu Müdür

Sakarya Ticaret Borsası
Genel Sekreteri
Yasemin ARIKAN

Yayın Kurulu

Adem SARI
Yönetim Kurulu Başkanı
Serkan KAYINOVA
Yönetim Kurulu Üyesi

Yayına Hazırlayan

Zümrün CEBEÇİ
Basın Yayın / Kalite Akreditasyon Şefi

Basım Yeri ve Grafik Tasarım

YILKO GRAFİK
www.yilkografik.com.tr

Yayın Türü

Sürelî
4 ayda bir yayınlanır

Yazışma Adresi

Sakarya Ticaret Borsası
Tekeler Mevkii 54200
Adapazarı / SAKARYA
Tel: 0264 278 42 30 - 5 hat
Fax: 0264 278 42 32
web: www.stb.org.tr
e-mail: sakarya@stb.org.tr
basin@stb.org.tr

STB Dergisi'nde yer alan yazılar, aksi belirtilmedikçe STB'nin resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda belirtilen görüşler sadece yazarlara aittir. Reklamlar, reklam veren şirketin sorumluluğundadır. Dergimizdeki yazılar kaynak gösterilerek kullanılabilir.

Başkandan

S.T.B. Yönetim Kurulu Başkanı
Adem SARI

Meclis Başkanından

S.T.B. Meclis Başkanı
Avni UÇAR

III. Tarım ve Orman Şurası
Ön Hazırlık Toplantısı
Gerçekleştirildi

STB'de ISO 500'e Giren
Üyelerine Plaket

Çevre Dostu ve Ekonomik,
Eko-Tarım Uygulamaları

Çevre Yük. Müh.
Aslı ŞİMŞEK
SAÜ Çevre Mühendisliği Bölümü

"Zeytin dalından koptuğu
andan itibaren 24 saat
içinde işlenmeli."

Gürsel Işık
Zeytin ve Zeytinyağı Üreticisi

Barış Pınarı Harekatına
tam destek

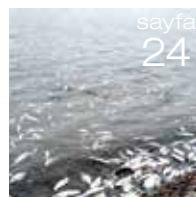

Sakarya Tarım ve
Hayvancılık Fuarı'nda
Güzeller, Podyumda
Rüzgar Gibi Esti

"Mahalleye Dönüşen
Köylerde Çok Büyük Bir
Sıkıntılarımız Var."

Recep Pulat
HAYKOOP Başkanı

İlaç Çözüm Olmuyor!

Harun BAYTEKİN

"Fındıkta Katma Değer
Yaratılmalı!"

"Süt Fiyatı Bir Kuruş Artarken
Yem Fiyatı On Kuruş Artıyor"

Mustafa Zafer
Gölkent Sınırlı Sorumlu Kalkınma
Kooperatifi Başkanı

Milli ekonominin temeli ziraattir. Bunun içindir ki, ziraatte kalkınmaya büyük önem vermekteyiz. Köylere kadar yayılacak programlı ve pratik çalışmalar, bu maksada erismeyi kolaylaştıracaktır. Fakat, bu hayati işi, isabetle amacına ulaştırabilmek için, ilk önce ciddi etütlere dayalı bir ziraat siyaseti tesbit etmek ve onun için de, her köylünün ve bütün vatandaşların kolayca kavrayabileceği ve severek tathik edebileceği bir ziraat rejimi kurmak lâzımdır. Bu siyaset ve rejimde, önemle yer alabilecek noktalar başlıca şunlar olabilir: Bir defa, memlekette topraksız çiftçi bırakılmamalıdır. Bundan daha önemli olanı ise, bir çiftçi ailesini geçindirebilen toprağın, hiçbir sebep ve suretle, kölinmez bir mahiyet alması. Büyük çiftçi ve çiftlik sahiplerinin işletebilecekleri arazi genişliği, arazinin bulunduğu memleket bölgelerinin nüfus kesafetine ve toprak verim derecesine göre sınırlandırmak lâzımdır.

H. Atatürk

STB Yönetim Kurulu Başkanı
Adem SARI

"Tohuma Sahip Olan Gıdayı, Gıdaya Sahip Olan Ülkeleri Yönetiyor."

Değerli Okurlarımız, bilindiği üzere 16 Ekim 1945'te kurulan Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO)'nın kuruluş yıl dönümü "Dünya Gıda Günü" olarak kutlanmakta; yıl dönümü nedeniyle gıda üretimine, gıda güvencesine dikkat çekilerek açlıkla mücadele konusunda duyarlılığı artırmaya yönelik çalışmalar ve etkinlikler yapılmaktadır.

Dünya genelindeki nüfus artışıyla birlikte bir lokma ekmeğin peşinden koşan ve sağlıklı beslenen insanların sayısı da ne yazık ki her yıl artış göstermektedir. FAO'nun 2019 yılı "Dünyada Gıda Güvenliği ve Beslenme Durumu Raporu"na göre dünyadaki her dokuz kişiden birisi aç ve 2050 yılında bu durumdaki dünya nüfusunun 9,6 milyara ulaşması bekleniyor. Tahmin edileceği üzere Afrika, açlığın en yaygın yaşandığı ve giderek arttığı kıta olarak önümüze çıkıyor. Raporda dikkat çeken diğer bir husus da gıda güvensizliğinin sadece açlıkla sınırlı kalmadığı, ilk kez pek çok insanın yiyecek alma konusundaki belirsizliklerle karşı karşıya kaldığı vurgusudur. İnsanların, yiyeceklerin kalitesinden ve miktarından ödün vermek zorunda kaldıklarına dair bulgulara yer verilen raporda, sorunun sadece düşük ve orta gelirli ülkelerde değil, yüksek gelirli ülkelerde de gözlemlendiği belirtilmektedir.

Değerli Okurlarımız, gıdanın temeli tohum ve tarımdır. Tarımdaki sorunları çözmeden gıda sorununu çözmek mümkün değildir. Son yıllarda ortaya çıkan iklim değişiklikleri ve ekilebilir alanların genişletilmesinin mümkün olmaması gibi sorunlar göz önüne alındığında, kalitesi ve verimi daha yüksek ürün elde etmek bir mecburiyet olarak karşımıza çıkmaktadır. Tarımda söz sahibi olmak isteyen her ülke; er ya da geç tarımın temel girdisi olan tohumu, usulüne uygun olarak üretmek zorundadır. Unutmayalım ki

tohuma sahip olan gıdayı, gıdaya sahip olan ise ülkeleri yönetiyor.

Tohumumuza, tarımımıza sahip çıkarsak gıda güvencesini sağlayabiliriz. Bizim en büyük hazinelerimizden olan yerli tohumların korunması, biyolojik çeşitliliğin sürdürülmesi açısından yerli tohumun stratejik değerinin bilincinde olmak bir gerekliliktir. Bunun bilincinde olan özel sektör ve devlet kurumları, bu konudaki çalışmalarlarıyla hem yasal hem de bilimsel anlamda yoğun bir mesai harcamaktadır. Bu çalışmalarda her geçen gün tarım ve tohum konusunda ciddi bir farkındalık oluşturulmaktadır.

Değerli Okurlarımız; dengesiz ve kalitesiz beslenmenin önüne geçmek, açlığı ve gıda israfını önlemek, hepimizin yüklenmesi gereken bir sorumluluktur. Sağlıklı ve sürdürülebilir beslenmenin herkesçe erişilebilir olması konusunda, birim alandan elde edilen verimi ve kaliteyi artıracak olan sertifikalı tohumlukların kullanımı gerekmektedir. Bunlarla birlikte iyi hasat, depolama, paketleme, nakliye, altyapı, pazar mekanizmaları ve gereken yasal çerçeveleri oluşturmak gibi kapsamlı önlemler ile yaşanan gıda kaybını azaltmalıyız.

İnsanoğlunun hayatını sürdürebilmesi için zaruri ihtiyaçlarından olan gıda için tarımsal üretimin önemini her platformda dile getirmeli, ülke olarak tarım alanında yapılan reformlara devam etmeli, bilimsel gelişmelere yön vermeli, geleceğimiz için elzem olan bu sektöre bakışımızı sürekli yenileyerek daha da belirleyici konuma gelmeliyiz.

STB Meclis Başkanı
Avni UÇAR

"Tarımsal Üretimin Sürdürülebilirliği İçin Devlet Desteği Şart"

Tarımsal destekleme ödemeleri, tarım sektörünü korumak için uygulanan önemli bir politikaadır. Destekleme ödemelerinin GSYH'ye oranı açısından Türkiye, OECD ve AB ülkeleri arasında en yüksek tarımsal desteğe sahip ülkedir. Bu durum, büyük ölçüde Türk tarım sektöründeki yapısal sorunlardan kaynaklanmaktadır.

Binlerce yıllık süreçte hem ekonomik hem de siyasi bir güç olan tarım sektörü, Sanayi Devrimi'ne kadar üstünlüğünü devam ettirmiş fakat sonrasında bu sektörün iktisadi yapı içerisindeki büyüklüğü nispeten azalma göstermiştir.

Değerli Okurlarımız, tarımsal üretimin devamlılığı ve sürdürülebilir olması için devlet desteğine ihtiyaç her zaman vardır. Her ülke, kendi koşullarına göre belirlediği politikalarla tarımı desteklemektedir. Örneğin gelişmiş ülkeler (AB ülkeleri), destekleme sistemini üretici gelirlerini artırıcı yöntemlerle yürütürken gelişmekte olan ülkeler üretimi artırma özelinde destekleme yapmaktadırlar.

Dünya Ticaret Örgütü Tarım Anlaşması kuralları gereğince dünyada tarımsal desteklerin üretimden bağımsız olarak verilmesi yönünde bir eğilim vardır. Türkiye de dünyadaki bu gelişmeleri dikkate alarak tarımsal desteklemeleri zaman zaman düzenleme yoluna gitmektedir.

Değerli Okurlarımız; tarımsal destekleme politikaları tarım kesiminin gelir düzeyinin iyileştirilmesi, üretim ve verimlilik artışı sağlanması, gıda güvencesinin sağlanması, kırsal kalkınma ve doğal kaynakların dengeli kullanımının gerçekleştirilmesi amacıyla devletin tarım sektörünü genel ekonomik hedefler doğrultusunda yönlendirmesi için izlediği politikalaradır.

Ülkemizde tarımsal destekleme politikaları fiyat müdahaleleri, alan bazlı ödemeler, telafi edici ödemeler, fark ödemesi, arz açığı olan ürünlere yapılan ödemeler, hayvancılık destekleri, kırsal kalkınma amaçlı ödemeler, tarım sigortası destekleme ödemeleri, girdi destekleri, zirai kredi faiz sübvansiyonları, doğal afet ödemeleri gibi nakdi desteklerle; araştırma, eğitim, yayım ve kontrol gibi genel hizmetler ve büyük ölçüde kamu tarafından sürdürülen tarımsal alt yapı yatırımları ve ithalatla uygulanan korumalar ve ihracat teşvikleri ile sürdürülmektedir. Ancak bu politikalar, öncelikle Türk tarımının önemli yapısal sorunlarına çözüm getirilmeden uygulandığı için hedeflerine tam olarak ulaşamamıştır.

Değerli Okurlarımız, devletimizin 2020 yılı için açıklanan tarımsal destekleme bütçesinde geçtiğimiz yıllara oranla önemli bir artış sağlaması sektörümüze olumlu olarak yansıyacaktır. Bununla birlikte Türkiye özelindeki sorun, tarım sektöründe yapısal düzenlemelere gitmekten çok, sık değişen destekleme politikalarıdır. Bu nedenle tarım sektöründe uygulanacak politikaların geniş perspektifli ve uzun vadeli olması gerekmektedir. Bunun için de devlet desteğiyle yürütülen destekleme politikalarının, kısa vadede mevcut tarımsal piyasa yapısının hesaba katılarak oluşturulması yerinde olacaktır. Uzun vadede ise özellikle tarım piyasalarında etkinliği bozan unsurların tespit edilip alternatiflerinin oluşturulması gerekmektedir.

STB, “Meclis Salonu”na Ahmet Erkan’ın adını verdi

Sakarya Ticaret Borsası, yakın zamanda kaybettiği Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ahmet Erkan’ın adının yaşatılması için STB Meclis Salonu’na “Ahmet Erkan Meclis Salonu” ismini verdi. Açılış toplantısına STB Meclis Üyeleri, Yönetim Kurulu Üyeleri, Meslek Komitesi Üyeleri, Ahmet Erkan’ın ailesi, Borsa personeli katıldı.

Anma ve açılış toplantısında konuşma yapan Meclis Başkanı Avni Uçar “Ahmet Erkan hepimizin dostu, arkadaşı, kardeşiydi. Onu kaybetmekten dolayı duyduğumuz üzüntü tarif edilemez. Ailesine ve tüm sevenlerine bir kez daha başsağlığı diliyorum.” ifadelerini kullandı.

Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı konuşmasında “Ahmet Erkan, sadece STB yönetim kurulu üyesi değildi. İş adamı, üretken, yardımsever, sevecen, dürüst bir insan olarak birçok güzel sıfatı taşıyordu. Hayatının baharında bu şekilde aramızdan ayrılmış olmasının derin üzüntüsünü yaşamaya devam ediyoruz. Onu hayallerinden ideallerinden ve sevdiklerinden koparan bu hadise toplumun belleğinde acı bir kayıt olarak kalacaktır. Ahmet Erkan’ı unutmak kabullenebileceğim bir şey değil çünkü ölümün telifi ve tesellisi yok. İnsan hayatının bu kadar ucuz olmaması gerekiyor. Sakarya ve Türkiye çok önemli bir değerini kaybetti.” dedi.

Başkan Sarı konuşmasının devamında “Şiddet olayları günden güne artmaktadır. Bunun en temel sebeplerinden biride bireysel silahlanmadır. Ahmet’in aramızdan koparılması, basit gerekçelerle her gün insanlarımızın ölümle sınanması, bunun toplumda bir hastalık olarak her yerde kol gezdiği gerçeği ile yüzleşmeme neden oldu. Türkiye’nin maalesef önemli toplumsal sorunları var ancak bu

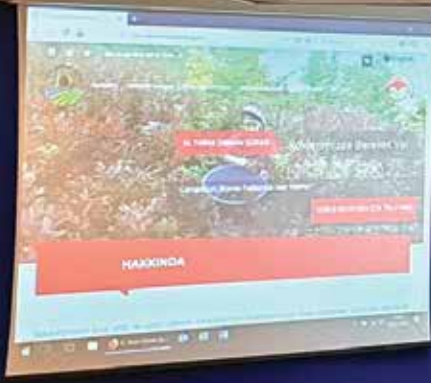

sorunları aşma potansiyeli de yok değil. Öncelik ise sorunlara dair farkındalık sahibi olmak. Sakarya Ticaret Borsası olarak farkındalık oluşturmak için elimizden geleni yapacağız.

Ahmet Erkan ile başlayan sorgulamanın, bize yakışan şekilde şiddet karşıtı bir kampanyaya dönmesini arzu ediyorum. Hem arkadaşımızı anmak hem de farkındalık amaçlı düşündüğümüz sosyal sorumluluk projesiyle ilgili açıklamayı ilerleyen günlerde yapacağız. Çünkü bir hiç uğruna, anlık öfkelerle ya da cehalet sonucu sevdiklerimizi kaybetmeyi istemiyoruz.” dedi.

Konuya dikkat çekmek için istatistikî verilerle bir sunum gerçekleştiren Sarı; Umut Vakfı tarafından hazırlanan Türkiye Şiddet Haritası’nda Marmara Bölgesi’nde en çok silahlı cinayetin işlendiği ikinci ilin İstanbul’dan sonra basına yansıyan 166 olayla Sakarya olduğunu ifade etti. Hoşgörüsüzlüğe, saygısızlığa, şiddete dur demenin vaktinin geldiğini belirterek “Değerli Arkadaşlarım; sizden üzerinde düşünmenizi istediğim bir konu var, rica ediyorum. Mizacınız, ahlakınız, kutsallarınız, ihtiyaçlarınız, öncelikleriniz, ideolojiniz ne olursa olsun asgari düzeyde, tüm gelişmiş hukuk devletlerinde ve ülkelerde olduğu gibi her türlü anlaşmazlığı sulh yoluyla çözebilecek araçları geliştirmemizin sosyal yaşamımızın bir sorumluluğu olduğunu düşünün. Bunlar için elimizi taşın altına koymamız gerektiğini bilin. Sakarya Ticaret Borsası bunu yapmak için bir başkan vekilini yitirdi, bir başka insanı yitirmeyi bekleyemeyiz.” dedi.

Konuşmaların ardından Ahmet Erkan için mevlit okutuldu ve Ahmet Erkan’ın adının verildiği STB Meclis Toplantı Salonu’nun açılışı gerçekleştirildi.

III. Tarım ve Orman Şûrası Ön Hazırlık Toplantısı Gerçekleştirildi

Tarım ve Orman Bakanlığının kısa, orta ve uzun dönem stratejilerinin belirlenmesine katkı sağlama ve Türkiye'nin en geniş katılımlı sektör istişare platformu olması hedeflenen III. Tarım Orman Şûrası için Sakarya Tarım ve Orman İl Müdürlüğüne Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası toplantı salonunda Sektör/Paydaş/Kurum Ön Hazırlık Açılış Toplantısı gerçekleştirildi.

Toplantıya Vali Yardımcısı Erdoğan Ülker, İl Tarım ve Orman Müdürü Mehmet Erdemir, Orman Bölge Müdürü Okan Kurşun, Meteoroloji Bölge Müdürü Ahmet Kocaman, Sakarya Ziraat Odaları İl Koordinasyon Kurulu Başkanı Ali Şener Bayraktar, Sakarya Ticaret Borsası Başkanı Adem Sarı, Sakarya Ticaret ve Sanayi Odasını temsilen Yönetim Kurulu Üyesi Erhan Fidan ile birlikte tarım paydaşı kurum, kuruluş müdür ve temsilcileri, şube ve ilçe müdürleri, sivil toplum kuruluşlarının başkan ve temsilcileri ile üreticilerimiz katıldı. Saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın okunması ile başlayan Şûra Ön Hazırlık Toplantısı; Sakarya İl Tarım ve Orman Müdürü Mehmet Erdemir'in açılış konuşmaları, Orman Bölge Müdürü Okan Kurşun, Meteoroloji Bölge Müdürü Ahmet Kocaman'ın şûra ile ilgili konuşmalarıyla devam etti.

Açılış konuşmasını yapan Sakarya İl Tarım ve Orman Müdürü Mehmet Erdemir konuşmasında şu ifadelerle yer verdi:

"Nüfus artıyor, bununla birlikte sanayileşme ve kentleşme de artıyor. Bu durum tarım alanlarına baskı oluşturuyor. Bu nedenle ilimizin en önemli kaynaklarından biri olan verimli arazilere sahip çıkmanın önemi her geçen gün daha belirgin hale geliyor. Bu amaçla ilimizde beş bölge "büyük ova" olarak belirlenmiş ve tarımsal sit olarak koruma altına alınmıştır. Ayrıca bu ovalarda arazi toplulaştırması yapılarak verimliliğin artırılması sağlanacaktır.

Tarım ve gıda sadece Bakanlığımızın sorumluluğunda olan bir konu değildir; tüm paydaşların, tüm yaşayanların ortak sermayesidir. Arazi kullanım planlaması başta olmak üzere arazilerimizi tarım dışı kullanma noktasında da önemli çalışmalar yapmamız gerekiyor. 1400 metreküp kişi başı düşen su kaynağımız var, su zengini bir ülke değiliz. O nedenle suyu da önümüzdeki dönemlerde daha dikkatli kullanmak mecburiyetindeyiz.

III. Tarım ve Orman Şûrası; Bakanlığımızın kısa, orta ve uzun dönem stratejilerinin belirlenmesine katkı sağlamak amacıyla yapılacak olan ve Türkiye'nin en geniş katılımlı sektör istişare platformu olması hedeflenen bir şûradır. 15 yıl aradan sonra ekim ayında gerçekleştirilecek Şûra'ya kadar geçecek sürede 21

adet çalışma grubu oluşturuldu. Öğretim üyeleri, sivil toplum kuruluşu temsilcileri, Bakanlığımız personelleri ve Bakanlığımız harici diğer kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlar olmak üzere toplamda 882 kişi görev alacak ve tarıma dair 25 yıllık yol haritasını belirlenecek. Şûra sonucunda, alınacak kararlar ve oluşturulacak olan sonuç bildirgesi Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımı ile yapılacak özel programla kamuoyu ile paylaşılacaktır."

Toplantıda bir konuşma yapan Vali Yardımcısı Erdoğan Ülker; tarımın çok stratejik bir sektör olduğunu, insanın beslenmesi ve neslinin devam etmesi için tarım ürünlerine dolayısıyla üreticilerimize ihtiyaç duyulacağını ifade etti. Sakarya'nın sahip olduğu zenginliklere değinerek insanlık için ilk ana unsurun gıda maddesi olduğunu ve Sakarya'nın gıda üretimi noktasında kendini ispatlamış konumda yer aldığını belirtti. Mahallelerimizdeki üreticilerimizin köylerde üretime devam etmeleri için desteklenmesi, tarım arazilerinin korunması için tüm vatandaşlarımızın duyarlı olması konularında uyarılarda bulundu. Sakarya'nın tarımını daha ileriye taşıyabilmek için düzenlenen bu toplantının önemine vurgu yaptı. Tüm vatandaşlarımızın görüşlerini rahatlıkla Tarım ve Orman Bakanlığının <http://sura.tarimorman.gov.tr> adresinden Bakanlığa doğrudan iletebileceğini söyledi. İlimizde düzenlenen Şûra Ön Hazırlık Toplantısı'nın ülkemize ve Sakarya'mıza hayırlı olması temennilerinde bulundu.

Sakarya Orman Bölge Müdürlüğü ile Sakarya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün sunumlarının ardından Vali Yardımcısı Erdoğan Ülker başkanlığında oluşturulan platformda, sektörün tüm kesimlerinin görüş ve önerileri alındı; bu öneriler raportörler tarafından kaydedildi. Raportörler tarafından kaydedilen ve Sektör/Paydaş/Kurumların bildirdiği görüşleri içeren raporun İl Tarım ve Orman Müdürlüğüne derlenerek ilgili bakanlığa gönderileceği ifade edildi.

STB Heyeti, Doğu Karadeniz Bölgesi'nde

Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı, Yönetim Kurulu Sayman Üye Ali Fuat Alaylı, Yönetim Kurulu Üyeleri Nihat Yılmaz ve Vedat Arslan Doğu Karadeniz Bölgesi'nde bulunan Samsun, Ünye ve Fatsa Ticaret Borsalarına bir dizi ziyarette bulundu.

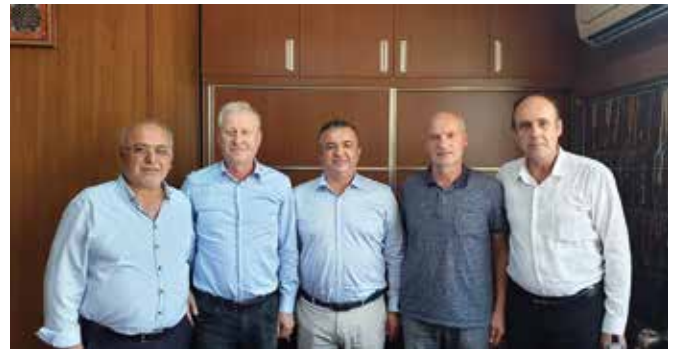
Samsun Ticaret Borsası ziyaretinde STB Başkanı Adem Sarı ve Yönetim Kurulu Üyeleri, Yönetim Kurulu Başkanı Sinan Çakır ile tarım ve ticaret konusunda görüş alışverişinde bulundu. Heyet daha sonra Samsun Ticaret Borsası Özel Gıda Kontrol Laboratuvarı'nı ziyaret ederek laboratuvarın çalışmaları hakkında bilgi aldı.

STB Başkanı Adem Sarı, Başkan Çakır'a misafirperverliği için teşekkür etti. Başkan Sarı'ya Başkan Çakır tarafından günün

anısına Atatürk Anıtı maketi takdim edildi.

Samsun'daki ziyaretlerine Ünye ve Fatsa Ticaret Borsaları ile devam eden Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Üyeleri, Ünye Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Uslu ve Fatsa Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ali Feyzioğlu'nu ziyaret ederek fındık fiyatları konusunda istişarelerde bulundu.

Başkan Adem Sarı, fındık ile ilgili sorunların bir bütünlük içinde ele alınması gerektiğini belirtti ve "Kalite ve verimliliğin artırılması yönünde çalışmalar yapılmalıdır. Fındığın üretim yapısını ve karlılığı dikkate alan etkin ve sürdürülebilir bir destekleme modeli ve politikasının oluşturulması hususunda Karadeniz Borsalarımızla lobicilik faaliyetlerinde birlikte hareket etmeliyiz." dedi.

STB'de ISO 500'e Giren Üyelerine Plaket

Sakarya Ticaret Borsası, "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2018" Araştırmasında Listeye Girme Başarısı Gösteren Borsa Üyesi Firmalara Plaket Töreni Düzenledi

STB Plaket Töreni'nin açılış konuşmasını yapan Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı, konu ile ilgili açıklamalarında şu ifadelere yer verdi:

"Bugün Türkiye'nin ikinci 500 firması arasına girerek göğsümüzü kabartan firmalarımızla ne kadar övünsek azdır. Özellikle bu firmalardan üçünün Borsamız üyesi olması bizi ayrıca gururlandırmıştır.

2018 yılı Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırmasını bir bütün olarak değerlendirdiğimizde sonuçlar, sanayicimizin en zor faaliyet koşullarında dahi ülkemize karşı olan sorumluluklarını fedakârca yerine getirdiklerini ortaya koymaktadır. Bu global rekabette maalesef elimizdeki finans imkanlarımızın eşit şartlarda

olmadığı düşünülürse bu başarının önemi, değeri ve anlamı daha iyi anlaşılacaktır.

Üyelerimizin başarıları ile gururlandık. Kurulduğumuz günden itibaren bizimle beraber olan üyelerimiz, bizim için çok özel anlamlar ifade etmektedir. Yaşanan tüm zorluklara rağmen yatırımlarıyla iş ve aş üreterek Türkiye'nin ve Türkiye ekonomisinin yanında olduğunu gösteren sanayicilerimize bu kıymetli çabaları için bir kez daha teşekkür ediyorum." dedi.

Başkan Adem Sarı'nın ardından kısa bir konuşma yapan İlyas Sarı, Yunus Emre Güllü ve Muzaffer Güneş; bilgiye ve teknolojiye yatırım yapan, AR-GE çalışmalarına gereken önemi veren firmaların elde ettiği başarıların her zaman kalıcı olacağını belirttiler. Yıllarca büyük bir özenle sürdürülen çalışmalar sonucu başarıya ulaştıklarını ifade ederek şehrimiz için üretmeye, istihdama ve ekonomik gelişime katkı sağlayamaya devam edeceklerini dile getirdiler.

Başkan Sarı'nın konuşmasını tamamlamasının ardından plaket takdimine geçildi. ISO ikinci 500'e giren firmalar için hazırlanan plaketler; Özgüllü Süt Mam. Ltd. Şti. adına Yunus Emre Güllü'ye, Güneşoğlu Süt Gıda San. AŞ adına Muzaffer Güneş'e, Sarılar Dış Tic. Ltd. Şti. adına İlyas Sarı'ya verildi. Plaketler; Meclis Başkanı Avni Uçar, Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ahmet Erkan ve Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Nizamettin Sarı tarafından takdim edildi.

Tören, Borsa yöneticilerinin hep birlikte fotoğraf çekilmesi ile sona erdi.

Çevre Dostu ve Ekonomik, Eko-Tarım Uygulamaları

**Çevre Yük. Müh.
Aslı ŞİMŞEK**
SAÜ Çevre
Mühendisliği Bölümü

Giriş

Tarımsal üretimde sürdürülebilirlik; doğal sermayenin, sosyal sermayenin ve ekonomik sermayenin muhafazası ve aynı zamanda bu sermayelerin büyütülmesini kapsar. Bu açıdan tarımsal üretimde kaynakların daha verimli kullanımı, çiftlik bazında kullanılan girdiler bakımından dışa bağımlılığın azaltılması ve çevreyi tahrip etmeden üretim yapılması daha rekabetçi bir tarımsal ekonomi için vazgeçilmez görülmektedir.

Sürdürülebilirlik göstergeleri genellikle üç sacayağından meydana gelir. Bunlar; çevresel göstergeler, ekonomik göstergeler ve sosyal göstergeler şeklinde sıralanmaktadır. Çevresel boyut göstergeleri (sera gazı emisyonları, biyolojik çeşitlilik, su kalitesi, kaynak verimliliği, toprakların korunması gibi) özellikle toplumsal duyarlılık nedeniyle oldukça kalabalıktır. Buna karşın ekonomik göstergeler (karlılık, verimlilik, özerklik, krize dayanıklılık) daha az sayıda gösterge ile değerlendirilir. Sosyal göstergeler ise çiftlik topluluğuyla ilgili sürdürülebilirlik (refah ve sağlık gibi) ve bir bütün olarak topluma ilişkin sürdürülebilirlik (kırsal alanlardaki yaşam kalitesi gibi) olmak üzere iki farklı özellik ile

değerlendirilir. Günümüz tarımsal üretim sistemlerini çevresel, ekonomik ve sosyal sermaye açısından değerlendirdiğimizde her gösterge bakımından ciddi problemler olduğu yadsınamaz bir gerçeklikle karşımızda durmaktadır.

Geçmiş yıllarda tamamen yaşanan çevreye uygun yöntem ve tekniklerle yapılan tarımsal üretim artık çevresel, ekonomik ve sosyal açıdan sürdürülebilir olmayan yöntem ve tarımsal girdiler kullanılarak yapılmaktadır. Üretimde kullanılan maliyet kalemleri artık çiftlik ekonomisini sürdürülemez hale getirmiş; ilave olarak doğal çevre, gıda güvenliği ve insan sağlığını da tehdit eder hale gelmiştir. Ağırlıklı olarak fosil yakıtlardan elde edilen enerji arzına dayanan modern tarım, fosil yakıtları yiyeceğe dönüştüren bir teknoloji haline gelmiştir. Geleneksel tarımsal faaliyetler, fosil yakıtların tarımsal süreçte doğrudan kullanılması ve hayvan yetiştiriciliğinin sonucu olarak başlıca sera gazı salıcılarından olmaktadır ve dünya sera gazı emisyonlarının yaklaşık %14'üne katkıda bulunduğu tahmin edilmektedir. Dahası, fosil yakıtların yakılmasının iklim üzerindeki etkisi kümülatiftir ve yakın gelecekte sürekli kullanımları, iklim değişikliği sorununu daha da kötüleştirmeye yöneliktir. Fosil yakıt kaynaklarının gün geçtikçe azalması ve buna paralel olarak artan fosil yakıt maliyetinin dünya tarımı için muazzam sorunlar yaratacağı öngörülmektedir.

Bu nedenle tarımın iklim değişikliği de dâhil birçok soruna neden olan ve yakınlıca biten, yenilenemeyen enerji kaynakları yerine su, güneş, rüzgar, biyokütle ve jeotermal gibi temiz enerji kaynakları olmalarının yanı sıra sürdürülebilir enerji kaynaklarına adapte edilebilmesi üzerine yapılan çalışmalar oldukça değerlidir. Kaynakları korumayı ve daha etkili ye-

tiştirme teknikleri kullanmayı amaçlayan eko-tarım yöntemler ile tarımda kullanılan fosil yakıtların miktarının azaltılması mümkündür.

Eko-Tarım Hedefleri

Kırsal toplulukların refahlarını artırmak, biyolojik çeşitlilik ve ekosistem hizmetlerini korumak, daha verimli ve sürdürülebilir tarım sistemleri geliştirmek için bitkisel ve hayvansal üretim kaynaklarını yönetmeyi amaç edinen eko-tarım; bütüncül yaklaşım olarak, sahip olunan iklim ve toprak koşulları ile arazi bütünlüğü ve şeklini koruyarak üretim kaynaklarını çeşitlendirip çiftlik içi kaynak kullanımını optimize eden ve bu sayede daha sürdürülebilir ve üretken tarım sistemi geliştirme ve karlılığı artırmaya yönelik yönetsel vizyon oluşturma olarak tanımlanabilir.

Ekolojik temelli üretimin çekirdeğini, tarımsal faaliyetlerin ekosistemlerin doğal işlevleriyle tutarlı olması oluşturur. Örneğin her toprağın kendine ait doğal toprak besinleri vardır. Bu besinlerin doğal döngüsünün ve biyolojik çeşitlilik yapısının muhafazası, zararlılara karşı dirençli bir tarım sistemi oluşturur; bitki koruma maliyetlerini düşürür veya ortadan kaldıracaktır. Bu sayede çiftçiler artık pahalı kimyasallara ve yapay haşere kontrolüne bağlı olmayacaktır.

Su tek başına bitkisel verimi dört kat artırabilmektedir, Bu nedenle küresel düzeyde en fazla su kullanımı, diğer bir ifadeyle dünya çapında kullanılan suyun %70'i tarım alanında tüketilmektedir. Yüksek verim beklentisiyle bilinçsiz, aşırı sulama ve su tüketimi; su kaynakların kurumasına, tarım topraklarının çoraklaşmasına, bölgedeki ekolojik dengenin tahrip olmasına neden olmaktadır. Tarım alanlarının yanı sıra su kaynaklarının da sürdürülebilir yönetimi sağlıklı çevre, gıda arz güvenliği ve üretimin garanti altına alınması bakımın-

dan büyük öneme sahiptir. Sulamada kullanılan su kalitesi, mahsulün verimi ve miktarı, toprak verimliliğinin korunması ve çevrenin korunması için esastır. Enerji olmadan sulama yapılamayacağı için, sulama suyu mevcudiyeti, doğrudan kullanılabilir enerji varlığına bağlıdır.

Tarımsal üretim, doğrudan doğal kaynakların kullanımıyla bölgenin doğal koşullarında yapılan bir faaliyettir. Çevre ve iklim koşullarına yetersiz adaptasyondan dolayı tarımsal ürünlerin zarar görmesi sıklıkla yaşanan bir durumdur. Bulunduğu koşullara dayanıklı, yerel veya yerli tohum çeşitleri canlandırılarak ticari olarak üretilen hibrit tohumlara bağımlılık azaltılabilir veya tamamen elimine edilebilir. Bu, çiftçilere yerel doğal koşullara uygun olarak makul bir maliyetle tohum ekme özgürlüğü verecektir. Bu sayede, tarımsal üretim maliyetleri minimize edilebilir ve tarımsal ürünlerin gıda güvenliği yükseltilebilir. Dahası organik ürünler olarak daha yüksek bir fiyattan satılabilirliği çiftçilerin gelirlerini artırabilir. Kimyasallardan ve genetiği değiştirilmiş organizmalardan arınmış tarımsal ürünler insan tüketimi için güvenlidir ve daha sağlıklıdır.

Tarımsal üretim maliyetlerini artıran en önemli kalem, üretimin her aşamasında ve tarımsal girdilerini üretimi ve kullanımı aşamalarında tüketilen enerjiden kaynaklanmaktadır. Toprak işleme, sulama, gübreleme, bitki koruma, hasat, harman, kurutma ve pazara hazırlama işlemleri yoğun enerji tüketen işlemlerdir. Örneğin sebze üretiminde azot enerji maliyetinin tek başına %36'sını, akaryakıt kullanımı %27'sini, makine ekipman kullanımı %15'ini, sulama %6'sını ve tarım ilacı %6'sını oluşturmaktadır. Taralardan süpermarkete giden tüm zincir göz önüne alındığında, bir mağazanın rafında görünen bir birim gıda enerjisi, fosil yakıtlardan karşılanan yaklaşık 5-10 birim enerji ile oraya gelmiştir. Dolayısıyla market fiyatları, enerji fiyatlarına bağlı olarak dalgalanmaktadır. Oysa çiftlik uygulamalarında kullanılacak pek çok yenilenebilir enerji kaynağı vardır ve bu kaynakların kullanımı üretim maliyetlerini düşürerek tarım sektörüne rekabet üstünlüğü sağlayabilir.

Çiftlik Uygulamalarında Yenilenebilir Enerji

Yenilenebilir enerji kavramı; farklı biçimlerde, verimliliklerde, alanlarda ve maliyetlerde enerji üreten çok çeşitli teknolojileri içerir. Tarımsal sistemlerde yenilenebilir enerjinin kullanılması birkaç farklı anlama gelebilir. Örneğin petrol gibi fosil yakıtlar yenilenemezdir. Bu nedenle toprağı gübrelemenin ve

zararlıları kontrol etmenin kimyasallara bağlı olmayan alternatif yollarını bulmak normalde yenilenebilir kaynakların kullanımını içerecektir. Bu tür yöntemler çiftçilerin artan fosil yakıt fiyatlarına karşı kırılganlığını azaltır.

Uygulama alanı ve teknolojilerine bağlı olarak tarımda alternatif enerji kaynaklarının kullanılması durumunda,

. İşletme giderleri azalır.

. Dış alım yapılan fosil enerjilere olan gereksinim azalır.

. Elektriksel güç için aşırı talep azalır.

. Çevre kirliliği azalır.

. Ekonomik gelişme sağlar.

Tarımsal üretimde maliyet ve kıyaslamalar genel olarak para birimi ile yapılmakla birlikte enerji dengesi yani üretimde kullanılan ve hasat edilen enerji birimi de son yıllarda sıklıkla kullanılan bir kıyaslama metodu olmuştur. Tarımsal girdi kullanımının düşük olduğu bazı bölgelerde kullanılan enerji miktarı hektara 1 GJ civarında iken, yoğun girdi ile üretim yapan sistemlerde enerji kullanımı hektara 30 GJ seviyesine kadar çıkmaktadır. Tarımsal işletmelerin karlılığı için enerji kullanım etkinliğinin mümkün olduğu kadar yüksek olması gerekir. Karlılığı artırmanın yollarından birisi de çiftlik uygulamalarında yenilenebilir enerji kullanımı olabilir. Yenilenebilir enerji türleri arasında güneş enerjisi, rüzgâr ve su gücü, bitkilerden elde edilen yağlar, diğer biyokütle formları ve biyogaz bulunur. Tarımın gerektirdiği enerji arzını sağlayabilecek bu kaynaklar her şeyden önce fosil yakıtlara eş değer miktarda ve maliyette bir enerji sağlayabilmelidir. Bununla birlikte tarım sektöründe yenilenebilir enerji kaynaklarının ekonomik uygulanabilirliği ve uygulama yöntemi, bölgeye şartlara bağlı olarak değişmektedir. Tarımsal üretim işlemlerinde yararlanılabilecek alternatif enerji teknolojisinin seçimi ise gerekli enerjinin çeşidi, alternatif enerji kaynağı, tarımsal yapı ve işlemlerin tasarımına bağlıdır.

Tarım sektöründe etkin olarak yararlanılabilecek başlıca yenilenebilir enerji kaynakları; güneş enerjisi, rüzgâr enerjisi, jeotermal enerji, biyogaz ve biyokütle enerjisidir. Rüzgar, güneş ve biyokütle enerjisi sonsuza kadar toplanabilir ve bu da çiftçilere uzun vadeli bir gelir kaynağı sağlamaktadır.

Güneş Enerjisi

Medeniyetin gelişmesinden bu yana güneş enerjisi kullanımı evsel, tarımsal ve tarımsal-sanayi faaliyetlerde yaygın bir şekilde uygulanmaktadır. Yakıt sorununun olmaması, işletme kolaylığı, mekanik yıpranma olmaması, modüler olması, çok kısa zamanda devreye alınabilmesi, uzun yıllar sorunsuz olarak çalışması, temiz enerji kaynağı olması gibi nedenlerle dünya genelinde güneş (foto-voltaik) elektrik enerjisi kullanımı sürekli artmaktadır. Sera ısıtılması, ürünlerin kurutulması, su ısıtma, alan ısıtma, pişirme ve elektrik üretimi gibi birçok termal uygulama için çeşitli güneş cihazlarının geliştirilmesi yüzyıllardır yapılmaktadır. Diğer yandan elektrikli traktör ve makinelerinin geliştirilmesi, yenilenebilir enerjinin tarımsal üretimde kullanımı büyük rekabet avantajı sağlayacaktır.

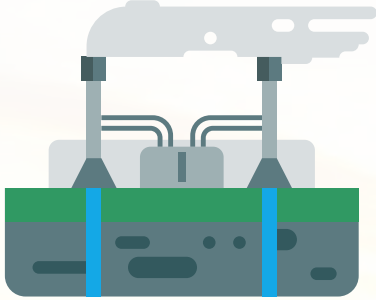
Sulama, yazlık üretilen bitkilerde önemli maliyet kalemlerinden birisidir. Şebeke hatlarından uzak yerlerde kalan arazilerin sulanmasında artan yakıt giderlerini ortadan kaldırabilmek için çiftlik bazlı güneş enerjisi sistemi kullanılabilir. Hastalık, zararlı ve yabancı otların etkilerinden ekonomik ölçüler içinde korumayı sağlayan kimyasal ilaçların uygulanmasında güneş enerjili sırt pompaları ile akaryakıtı dayalı sisteme çözüm bulunabilmektedir. Ayrıca renkli ışıklara gelen böceklerle karşı kullanılabilen güneş enerjisi ile çalışan ışık tuzaklarıyla meyve bahçeleri ve üzüm bağlarında ekolojik mücadele kullanılabilmektedir.

Rüzgâr Enerjisi

Rüzgâr enerjisi temiz, bol ve yenilenebilir olmasının yanı sıra tarımsal faaliyetlerin olduğu çoğu bölgede faydalanma imkânı olan ve elektrik enerjisine dönüştürülen en önemli kaynaklardan birisidir. Rüzgâr enerjisinin tarımsal üretimde elektriksiz uygulamalar, sera iklimlendirme, sulama ve drenaj uygulamaları, ısı pompası uygulamaları, soğutma uygulamaları ve rüzgâr değişim tesisleri gibi pek çok kullanım alanı bulunmaktadır. Çiftlik sahipleri bu pazardan

faaydalanmak için arazilerini rüzgâr santrallerine kiralayabilmekte, güç üretmek için rüzgârı kullanabilmekte veya kendileri rüzgâr enerjisi üreticileri olabilmektedir. 400 watt ila 40 kilowatt arasında değişen küçük rüzgâr jeneratörleri, tüm bir çiftliğin enerji ihtiyaçlarını rahatça karşılayabilmektedir. Elektrikli rüzgâr jeneratörleri, elektrik hatlarını uzatmaktan ve dizel jeneratörlerden daha uygun ve ucuz olmaktadır. Rüzgâr enerjisinde kanat sayısı fazla olan türbinlerin şaft gücünden verimli ve ekonomik olarak su pompajında kullanılabilmektedir. Yer altındaki suların içerisine yerleştirilen pompa vasıtasıyla ve rüzgârın da gücünden yararlanılarak su çıkarılabilmektedir. Rüzgar enerjisi kesintili bir kaynak olması sebebiyle su ihtiyacının sürekli karşılanabilmesi adına depolama sistemleri ile beraber kullanılmaktadır.

Jeotermal Enerji

Jeotermal enerji ile sürekli güç üretilebildiğinden tarımsal birçok uygulamada jeotermal enerjiden faydalanmak mümkündür. Isıtma sistemleri içerisinde jeotermal enerji uygulamalarına en uygun sistemin, zeminden veya toprak altından yapılan ısıtma sistemi olduğu belirlenmiştir. Bu sistemin aynı kaynaktan beslenen ortam havası ısıtma sistemi ile desteklenmesi en iyi çözümü sağlamaktadır. Tarım ve tarımsal ürün işleme endüstrisi jeotermal enerjinin doğrudan kullanılacağı başlıca alanlardır. Dünya genelinde tarımsal uygulamalar içerisinde jeotermal enerjiden en yüksek oranda (%14) sera ısıtma amacıyla yararlanılmaktadır. Seralardaki ısı kaybının özellikle geceleri çok yüksek olması ve fosil yakıtlı ısıtma sistemlerinin işletme maliyetlerini artırması jeotermal enerji potansiyeli olan bölgelerde bu kaynağın sera ısıtmasında kullanılabilirliğini ortaya çıkarmıştır. Balıkçılık ve diğer hayvancılık işletmelerinde jeotermal enerjiden yararlanma oranı %12'dir. Jeotermal enerji gıda su hacminin azaltılması (dehidratasyon), tahıl kurutma ve mantar kültürü gibi endüstriyel tarım alanlarında da kullanılmaktadır.

Biyokütle Enerjisi

Kaynağını büyük oranda tarımsal ürünlerden alan biyokütle, yenilenebilir enerji kaynakları içinde ciddi bir potansiyele sahiptir. Ana bileşenleri karbonhidrat olan bitkisel ve hayvansal kökenli tüm maddeler "biyokütle enerji kaynağı", bu kaynaklardan üretilen enerji ise "biyokütle enerjisi" olarak tanımlanmaktadır. Günümüzde biyokütle enerjisi, klasik biyokütle enerjisi (odun ve hayvan atıklarının basit şekilde yakılması) ve modern biyokütle enerji kaynağı veya biyoyakıt (enerji bitkileri, enerji ormanları ve çöp atıklarından elde edilen, biyodizel, etanol ve biyogaz gibi çeşitli yakıtlar) olarak iki sınıfa ayrılabilir.

Biyokütle-biyogaz üretiminde hayvansal atıklar, bitkisel atıklar ve organik içerikli şehir atıkları ve endüstriyel atıklar önemli kaynaktır. Kırsal kesimde biyogaz üretimi açısından hayvansal ve bitkisel atıklar önem taşımakta olup bunlar genellikle ayrı ayrı kullanılırlar. Temel olarak çiftlik gübresi ve diğer organik atıklardan elde edilen biyogaz, atıklarla ilgili birçok sorunun çözülmesine yardımcı olmaktadır ve çiftliklere gaz yakıtı olan metanı sağlamaktadır. Biyogazdan elde edilen metan, dünyanın pek çok yerinde ısı için kullanılmaktadır. Bununla birlikte biyogazın bir araç yakıtı olarak kullanımı hala sınırlıdır. Genel olarak taşıtlarda ve özellikle tarım traktörlerinde biyogaz kullanımının çiftçilerin biyogaz tesisinden faydalarını artırmalarına ve yakıt maliyetlerini azaltmalarına yardımcı olabileceği düşünülmektedir.

Sonuç

Çevreye dost eko-tarım yöntemleri, uzun zaman içinde test edilmiş yerli tecrübe ile modern çevre bilim bilimini birleştiren bitki koruma, kaynak kullanımı prensiplerini entegre eden yöntemler sunmaktadır. Sağlıklı bir çiftlik sisteminde tarım, doğal çevre ile uyumlu çalışır. Sağlıklı tarım, su ve besin elementlerini depolayan ve bitki köklerine tutunma ortamı sağlayan, sağlıklı toprakla başlar. Sürdürülebilir bir sistemde toprak dengede tutulur. Topraktaki besinleri dengeli kullanmak için bitkiler aynı tarlaya ekim nöbeti şeklinde birbirini takip edecek şekilde sıralanır. Hayvancılığın olduğu işletmelerde, ahır gübreleri toprağı gübrelemek için kullanılır. Topraktan alınanın geri verilmesi ile çiftlik dışından gübre almadan ekonomik üretim gerçekleştirilir. Endüstriyel ta-

rimda bu denge bozulmuştur, arazi sürekli aynı ürünü yetiştirmek için kullanıldığından toprak dinlenemez. Ürünler toprağı beslemek, onarmak yerine sürekli sömürür. Kimyasal gübreler bitkileri beslemek için kullanılır ancak aşırı uygulama katkı yerine, çevresel problem haline gelir.

Endüstriyel üretimde büyük çiftlikler çok fazla enerji tüketir, enerji maliyetlerinin yüksek olduğu durumlarda küçük ölçekli çiftlikler bu maliyeti kaldıramaz. Çevreye dost, sağlıklı üretimin yapılması için eko-tarım uygulamalarının yenilenebilir enerji kullanımına planlı biçimde teşvikler getirilmesini öncelikli bir gereksinim haline getirmiştir. Tarım sektöründe yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının yaygınlaşması hem sosyo-ekonomik gelişmelere hem de sürdürülebilir tarım anlayışına fayda sağlayacaktır.

TOBB Başkan Yardımcısı Zeytinoğlu'nun STB Ziyareti

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkan Yardımcısı ve Kocaeli Sanayi Odası Başkanı Ayhan Zeytinoğlu ile beraberindeki heyet, Sakarya Ticaret Borsasını ziyaret etti.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkan Yardımcısı ve Kocaeli Sanayi Odası Başkanı Ayhan Zeytinoğlu, ziyaretlerin amacının ikili ilişkileri güçlendirmek olduğunu belirtti ve "Bu ziyaretin amacı, oda-borsa bazlı sorunlarınız varsa bunları dinleyip başkanımıza iletmektir. Sizlerle ilişkilerimizi daha üst seviyelere taşımak için buradayız." dedi.

Sakarya Ticaret Borsasının çalışmalarını yakından takip ettiğini belirten Zeytinoğlu, TOBB camiası olarak gereken her türlü desteği vermede hazır olduklarını söyledi.

Sakarya'nın tarımıyla, sanayisiyle, turizmiyle

Türkiye'nin önemli bir şehri olduğunu belirten STB Başkanı Adem Sarı; Borsa çalışmalarını hakkında Zeytinoğlu'na bilgilendirmede bulundu.

Ziyarette, Sakarya'nın en önemli tarım ürünleri olan fındık ve mısırın depolanması amacıyla kurulması düşünülen lisanslı depolarla ilgili bilgi verilerek ekim ayında Sakarya'da yapılması planlanan 2. Tarım Fuarı ile ilgili karşılıklı görüş alışverişinde bulunuldu. Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı, Ayhan Zeytinoğlu ve ekibine ziyaretlerinden dolayı teşekkür etti.

Meclis Başkanı Avni Uçar, Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Nizamettin Sarı, Yönetim Kurulu Üyeleri Nihat Yılmaz, Serkan Kayınova ve Serdar Koç gerçekleştirilen ziyarette ev sahibi olarak hazır bulundu.

STB'de, "Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi" Denetimi Gerçekleşti

Sakarya Ticaret Borsası, eylül ayında Türk Standartları Enstitüsü Denetmeni Abdulkadir Öncel tarafından yapılan denetimde, müşteri memnuniyetine odaklı yürüttüğü çalışmalar sonucu ISO 10002 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi denetimini başarıyla gerçekleştirdi. Denetimde, STB Yönetim Kurulu Üyeleri ve Borsa personeli hazır bulundu.

Zeytin ve Zeytinyağı Üreticisi Gürsel Işık:

“Zeytin dalından koptuğu andan itibaren 24 saat içinde işlenmeli.”

Merhaba, Değerli Sakarya Ticaret Borsası Dergisi Okuyucuları... Yeni sayımızın röportajı için bugün Mekece'deyiz. Mekece Işık Zeytinyağları firmasının sahibi Sayın Gürsel Işık ile birlikteyiz. Şimdi kendisinden öncelikle kendini tanıtmasını isteyeceğiz, hemen ardından da yürüttüğü çalışmalar ile ilgili bilgi alacağız.

• Tekrardan Merhaba Gürsel Bey... Röportajımıza kendinizi tanıtarak başlayabilir misiniz?

Merhabalar Efendim, öncelikle hoş geldiniz. 1971 doğumluyum, Pamukova Mekece Mahallesi'nde ikamet eden çiftçi bir ailenin çocuğuyum. Hala çiftçiliğe devam edip çiftçiliğin yanında tarımı, ticarete entegre etmişim. Evliyim; bir kızım, iki oğlum var. Anne, baba, çocuk, birlik içinde beraber yaşıyoruz. İşimiz de buna müsait. Hep beraber hayat mücadelesi veriyoruz.

• Zeytincilik denince aklımıza ülkemizin güneyi geliyor. Sakarya'da zeytinciliğe ilk sizin başladığınızı ifade ettiniz. Sakarya'da zeytincilik faaliyetleri ne durumda?

Kesinlikle haklısınız. Sakarya'da sadece Pamukova ve Geyve'de zeytin üretimi yapılır. Zeytincilik bölgenin yedinci sıradaki gelir kaynağıdır. Normal şartlarda Pamukova çevresinin ana üretimi üzüm ve ayvadır ama bizim aile olarak zeytincilik önceliğimizdir, zeytincilik bizim için birinci sırada yer alır.

• Siz bu işe nasıl başladınız?

Yıl 1999. Zeytin rekoltesi çok yüksek. Bu civarda zeytinyağı üretimi yapan işletme yok. Pamukova, Geyve,

Osmaneli, Alifuatpaşa ve çevre köylerinde yaşayanlar; İznik bölgesinde bulunan işletmelere gidiyorlardı. Komşularımız ve bölge çiftçisiyle biz de oralara gidiyorduk. Biz zeytinlerimizi oraya götürdüğümüzde üç gün sıra bekledik. Orada sıra beklerken oraya gelen çiftçinin bizim bölgemizin insanı olduğunu yani az önce saydığım ilçelerden geldiğini gözlemledim. Esnaflığın avantajını kullandım burada. Oraya gelen insanların birçoğu birbirini tanımıyor. Benim avantajım oraya gelen insanların kim olduğunu, nereli olduğunu bilmemdi. Gözlemlerim sonucu şunu fark ettim: İki fabrika 24 saat çalışırken üç gün sıra bekleniyor. Fabrikaları Pamukova, Geyve, Osmaneli, Alifuatpaşa ve çevre köylerinde yaşayanlar besliyor. Bu insanların hepsi de İznik'e giderken Mekece'den geçiyor. Kendi kendime dedim ki "Bizim bölgede bu hizmet eksik kalmış. Bu insanlar ayakta uyuklamak, traktörde yatmak gibi zor şartlarda bu işi yürütmeye çalışıyor. Biz bu hizmeti bu insanların ayağına götürelim." Allah nasip etti. 2000 yılında Mekece'de Mekece Işık Zeytin Ürünleri adı altında Işık Zeytinyağı Fabrikası'nı kurduk.

• Bilmediğiniz bir işti aslında. Doğru mu?

Evet, bilmediğimiz bir işti. Sakarya ilinin ilk zeytin ve

zeytinyağı üreticisi olmak bana nasip oldu. Zeytin ve zeytinyağı üretimi noktasında Tarım İl Müdürlüğünden ilk gıda sicilini almak yine bana nasip oldu.

• **Kaç personeliniz var?**

Sezonda işin durumuna göre değişebiliyor. Personel sayımız 25'i bulabiliyor ama rutin olarak her iki tesisimiz de çalıştığı zaman tek vardiya çalışıyorsak 12-15 arasında çalışanimiz var. Çift vardiya yapıyorsak sezonluk çalışanlarımızla 25 personel görev alabiliyor. Sezonumuz geçen yıl 15 Ekim'de başladı, yılbaşı gibi bitti. Bu yıl herhalde kasımın ilk haftası başlarız, 10-15 Ocak gibi bitiririz. Yani iki aylık bir hasat dönemi var.

• **Yalnızca size getirilen zeytinleri mi işliyorsunuz yoksa siz de üretim yapıyor musunuz?**

Ben çiftçi bir ailenin çocuğuyum. Hala çiftçiliğe devam ediyoruz. Kendimize ait 2000 civarında zeytin ağacımız var. Onların tarımı ile uğraşıyoruz. Yani bakımı, budanması, toplanması ile ilgileniyoruz. Kendi çapımızda hem tarım hem ticaret yapıyoruz. Tarladan vatandaşımızın sofrasına kadar kendimize göre bir kanal, bir köprü kurduk. Zeytin ve zeytinyağı konusunda tarlamızdan vatandaşımızın sofrasına kadar varız.

• **Zeytin ağacı nasıl bir süreç geçirip sofralara geliyor?**

On gün önce yeni bir bahçe aldık ve fidan diktik. Biz eşimle ve çocuklarımızla ailecek ilgileniriz; bahçemizi, ürünümüzü çocuk sever gibi severiz. Zeytin fidesi yaklaşık beş yıl içinde zeytin vermeye başlar. Ekonomik anlamda geri dönüşü 8-10 yıl aralığını bulur ama zeytin ağacı dünyanın en uzun ömürlü ağacıdır. Türkiye'nin Suriye sınırında 2000 yıllık zeytin ağaçları olduğu söylenir. Dünyanın en uzun ömürlü ağacı zeytin ağacıdır. Bir defa diktığınızde dededen toruna değil kuşaktan kuşağa yaşar. Öyle mübarek bir meyvedir.

• **Üretimdeki pazar payı ne durumda şu anda?**

Bizim buradaki üretimde yağı çektiyip de "Ben kredi çektim. Bu yağla kredi borcumu ödeyeceğim. Traktörün borcunu ödeyeceğim. Oğluma düğün yapacağım ya da araba alacağız." diye bir durum olmuyor. Bölgede Gemlik tipi zeytin var. İrisini vatandaş bir şekilde kooperatifte ya da pazarda satıyor. İncisini de kendi ihtiyacı kadar yağ yapıyor, fazlası yok. İnsanlar ancak kendi ihtiyacına cevap veriyor. Ege Bölgesi'ndeki durumdan farklı. Buralarda satış amaçlı zeytinyağı yapılmıyor. Bizde üretim fazlası yok yani insanlar ürettiği zeytinyağını daha çok kendi ihtiyaçlarına kullanıyor. Bu işi bölgede en fazla biz yapıyoruz. Bahçemiz de kalabalık, malımızı da stokluyoruz. Yılda yaklaşık 40-50 ton zeytin ve zeytinyağını burada yola

arz ediyoruz. Yol dediğim, İstanbul-Antalya yolu. Yoldan gelip geçen insanlar alışveriş ediyor ya da kargo firmaları ile anlaşmamız var. Telefonla istiyorlar, kargo ile gönderim yapıyoruz.

Bölgeden üretilen zeytinyağımız aroma olarak, nefaset olarak 10 numara değil 12 numara ancak Türkiye çapında pazar oluşturacak şekilde bol miktarda üretim yok.

• **Bunu artırmak için ne yapmak gerekiyor? Arazi mi yok, üretim mi teşvik edilmeli?**

Geçmişte İl Özel İdareleri aracılığıyla zeytin fidanı dağıtıldı bölgede. Yani devlet imkânlar dâhilinde destekledi fakat bölgede zeytincilik 7. sıradaki gelir kaynağı olarak yer alıyor. İnsanlar ayva veya üzüm üretiminde daha hassas davranırken zeytin çok fazla ilgi istemediği için ona gereken önemi göstermiyor. Böyle olunca zeytin ağacı küsüyor. Barışması iki üç yıl zaman alıyor. Bölge çiftçimizin zeytin ağaçlarını küstürmeden bakımını yapması gerekiyor.

• **Biraz da sorunlarınıza değinelim. Yapıtığınız işle ilgili, yürüttüğünüz çalışmalarla ilgili sorunlardan bahsedermisiniz?**

Sorun hep var. Birini çözdüğünüzde diğeri peşinden gelecektir. Arzu ederiz ki ekonomik sıkıntılar, bizlerin sıçramasına engel olmasın.

Farklı başlıklarda farklı sorunlarımız var. Üretim fazla olmalı ki ticaret borsasından ya da firmaya müstahsil makbuzu karşılı-

ğında sattığı zeytin ya da zeytinyağından vatandaş destek alabilmeli. Üreticinin üretime küsmemesi, küstürülmemesi gerekiyor. Üretici sisteme dâhil olup vergi vermeye başladığında aslında kazan-kazan sistemi devreye girecek.

Özetle en büyük sıkıntı şu: Zeytinyağı üreticisi beklentilerine karşılık bulamıyor. Ben tarladan vatandaşın sofrasına kadar kendi çapımda bir kanal kurdum. Biz kendimiz, değerinde satıyoruz bu ürünü. Benim şu anda 5 litrelik tenekem 120 lira. Kilosu 24 liraya satılıyor. Biz bunu 18 lira civarında bir paraya mal ettik. Bir yıl boyunca stoktan satıyoruz. Aynı malı satmıyoruz. Ege Bölgesi'nde bu yağ 15-17 lira bandında satılıyor. Vatandaş ekonomik olarak kurtarmıyor. Kurtarmayınca vatandaş değişik alternatif ürün arayışına giriyor. Bu nedenle zeytinyağı üretimi arzu edilen şekilde artmıyor. İlgile, bakımla artacak bu miktar. Bu noktada teşvik şart. Bu üretim ilgiyle artacak. Zeytin ve zeytinyağının desteklenmesi, bu ürünleri işleyenlerin desteklenmesi gerekiyor. Bizim 4 tane hattımız oldu bugüne kadar ama çok basit evrak eksikliğinden dolayı ben kendi şahsıma devletten 1 lira hibe destek almadım. Tamamen özsermaye ile yaptım. Paramızın olmadığı yerlerde kredi kullandık. En son geçen yıl aldığımız makinede projeyi hazırlayan mühendis arkadaş tapu şerh ipotek belgesini evrakın arasına koymayı unutmuş. Sonradan o belgeyi teslim etmemize mü-

saade edilmedi. 160 bin euroluk projeyi sadece bir A4 kağıtyüzünden alamadık. Ben esnafım, çok iyi evrak klasörü düzenleyen insan değilim. Ben zeytinden anlarım, zeytinyağından anlarım ama biz bu evrak işleri nedeniyle mağdur olduk. Gittik, 2. el makine aldık, işimizi yoluna koyduk ama niye böyle olsun?

Ülkenin kalkınması, bölgenin kalkınması üretimden geçiyor. Üretim, üretim, üretim... Ben üretimciyim, ben imalatçıyım. Ticaret yaparım. Ticaretle alıp satmak, para kazanmak çok daha kolay. İmalat zorlu bir iş ama ben üretimi seviyorum, imalatı seviyorum çünkü hem ailemin hem bölgemin hem ülkemizin kalkınması, geleceği üretimdedir. İmalat bence milli bir görevdir. Yoksa sadece al-sat yaparak çok daha rahat bir şekilde para kazanabiliriz, rahat bir yaşam sürebiliriz ama üretim şart. Bizim parayla pulla işimiz yok. Bu fabrikayı kurmak 4-5 yıllık bir hayalimizdi. Hatta hayallerimizin ötesindeydi. Küçük bir çiftçi ailesiyiz biz, imkânlarımız kısıtlı niha-yetinde. Cenabıallah nasip etti, makineleri kurduk.

Makineleri kuran firmanın sahibi, makineleri denemek için yaz günü salamura zeytin istedi. Zeytini bir arkadaştan ödünç bulduk. "O da benden olsun, sana desteğim olsun." dedi sağ olsun. Getirdik 1 ton civarında zeytini. Makineler çalışmaya başladı. Ben içeride geziniyordum. Zeytinyağı cam gibi akmaya başladı. O zaman "Tamam." dedim. "Bu iş oldu." dedim. Ancak o zaman anandım. O ana kadar bu işi yapıp yapamayacağımı sorguluyordum ama o yağ oradan aktığı andan itibaren anandım. O heyecanı hiç unutamam. Hala o heyecanlı çalışıyorum, o heyecanı yaşıyorum.

Çok zorluklar atlattık. Çok sıkıntılar çektik. Daha önce de söyledim. Çiftçiyiz, imkânlarımız sınırlı. İlk makineyi aldığımız 2000 yılında ailemizin mal varlığının üç katı

borcumuz oldu. Benim yapmış olduğum ticari hesaplar şaşmadı ama o günkü ekonomik şartların ve deva-lüasyonun sonucunda ben burada battım. Cenabıallah bize beş yılda bu borçtan çıkmayı nasip etti. Beş yılımız gitti ama hamdolsun ki üretimde ısrarcı

olarak düzlüğe çıktık. O gün bir hattımız vardı. O bir hat bizi mal varlığımızın üç katı borca götürmüştü. Allah bugün bize dört tane hat nasip etti. Çok şükür bugünümüze. Bu arada Aydın'da bir firma beni çok destekledi. Onlara borcum vardı. "Gürsel, sakın bir taraftan ödünç para bulup, kredi çekip bize ödeme yapmaya çalışma. Sen bize lazımsın. Biz seninle daha çok iş yapacağız. Kazandığın kadar öde." dediler. Onlar bana büyük destek oldu. Bizde o cevheri fark etmişler herhalde. Allah razı olsun. Allah da bize aynı firmadan üç tane daha makine almayı nasip etti. Dört tane makinemiz oldu. Osmaneli- Bilecik çevresine tamamen biz hitap ediyoruz. Bölgede en ciddi kapasite bize nasip oldu. Allah bize nasip etti.

Aslında şöyle bir durum var. Günde 200 ton diyoruz ama günde 200 ton zeytin yok. Artık zaman kıymetli. Herkes için kıymetli. Kapasiteniz ne kadar yüksekse dışarıda sırada bekleyen vatandaşa o kadar hızlı hizmet verebiliyorsunuz. Zamanla yarışıyoruz burada. Zeytin dalından koptuğu andan itibaren 24 içinde işlenmeli. Bu nedenle bir anda bir yığılma oluyor. Yani her gün 200 ton rekolte bölgede yok. Zaman sınırlı olduğu için günde 200 ton işlemek gerekiyor. Vatandaşın gözü gibi baktığı, çocuğu gibi emek verdiği ürünü heba olmasın diye o yatırımları yaptık.

• **Ticaret Borsasının ilk üyesi olarak neler söylemek istersiniz? Konuyla ilgili görüşlerinizi paylaşır mısınız?**

Şağ olsunlar, imalat ve ticaret sektöründe yaşanan zorlukları tespit etmişler. Bunların nasıl aşacağımıza dair bilgilendirdiler. Bir kısmına katıldığım bir kısmına katılamadım.

ğım birçok eğitim oldu. Eğitimler için hoca davet edip bize yol gösterdiler. Mesela bir makineye yatırım yapacaksınız diyelim. Ona şu kanaldan giderseniz bu sonuca ulaşırsınız şeklinde yönlendirmeler yaptılar. Ben bu tür çalışmaların artırılarak devam ettirilmesinden yanayım. Ben bir buçuk ay önce Almanya ve Avusturya gittim. Oralarda bizim bölgemizden bir gram zeytin veya zeytinyağı yok. Gerçi gurbetçiler vasıtasıyla benim ürünlerimin gitmediği ülke yok ama ben bu işi resmi anlamda nasıl yaparım diye saha araştırmasına gittim.

Biz bu köyden, bu bölgeden hiç çıkmadık. Gittiğimiz en uzak yer Adapazarı. Biz malımızı bir şekilde İstanbul pazarına götürüyoruz ama daha yüksek katma değerli şekilde bu bölgenin dışına ya da Avrupa pazarına butik olarak nasıl gireriz? Bizim tırlar dolusu zeytin ya da zeytinyağı göndermek gibi bir lüksümüz de gücümüz de yok. Gittiğim panayırda gördüm ki İtalya'dan gelmişler İspanya'dan gelmişler. İtalyan zeytinyağının litresinin 39 euroya satıldığını bile gördüm. Tabii STB'nin bu konuda yetişmiş çalışanları ve irtibat halinde olduğu yerler var. Bu konularda desteklenirsek, önümüz açılsa daha güzel şeyler olur diye düşünüyorum.

Zeytinyağı üretiminde bir İtalyan'dan, bir İspanyol'dan, bir Yunan'dan geride değiliz. Onlarda hangi teknoloji kullanılıyorsa bizde de aynı kullanılıyor. Hatta İtalyanlar bu işe hâkimdi ama şu anda makineler Türkiye'den gidiyor. Dolayısıyla biz o pazarlarda kimseyi mahcup etmeyiz. İnananları, güvenenleri mahcup etmeyiz.

Avusturya'ya gittiğimde ben çok duygulandım. Ben ilk defa yurt dışına çıktım. Orada bizden alışveriş yapan müşterilerimiz bizi karşıladılar. Ben gitmeden önce benim ürünlerim oralara gitmiş. Çok gururlandım. Bu şunu gösteriyor: Demek ki biz oraya gidebiliyoruz. Amatörlüğü atıp biraz daha profesyonel düşünebilirsek oralara gidebiliriz.

Ticaret Borsasının bu konuda hakkını yememek lazım. Yatırım yaparken, hibe desteği alırken yapılacaklarla ilgili konferanslarına katıldım. Ben katılmasam başka bir arkadaşım katılıp bilgilendi. Bizim sıkıntı yaşadığımız şey çeşitli başvurulardaki evrak işleri. Bu konuda daha fazla çalışma yapabilirlerse güzel olur.

• **Bize zaman ayırdınız. Çok teşekkür ediyorum. Ekleme istediğiniz bir şey varsa paylaşır mısınız?**

Ben ticaretin çok değişik kollarında çalıştım. Şu anda zeytin ve zeytinyağının hem imalatında hem satışında yer alıyorum. "Üretim" diyorum. Üretim, üretim, üretim... Sadece şahsım için değil; mahallem, köyüm, bölgem ve ülkem için üretmemiz lazım. Üretene de destek vermemiz lazım. Herkes konumuna uygun şekilde üretmeli ve üretime destek vermeli.

STB'den Peyzaj ve Süs Bitkiciliği Festivalinde Paydaş Desteği

Sakarya Ticaret Borsası, Sakarya Peyzaj ve Süs Bitkiciliği Festivali'nin ilk gününde açılış kahvaltısı organizasyonu ve Süs Bitkisinde Borsacılık Konferansı ile festivale paydaş desteği sağladı.

Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı, Süs Bitkiciliği Festivali'nin ilimize kazandırılmış olmasından duyduğu memnuniyeti dile getirerek organizasyonda emeği geçen sektördeki tüm paydaşlara, sivil toplum kuruluşlarına ve yerel yöneticilere teşekkür etti.

STB Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı; Sakarya'nın gelecek yıllarda, festivaller ve fuarlar konusunda marka bir şehir olacağını ifade etti ve "Gerek yöneticilerimizin vizyoner düşünceleri gerekse ilimizin bereketli toprakları

buna vesile olacaktır." dedi.

Başkan Sarı "Süs bitkiciliği, ilimizde gerek üretim miktarı gerekse işletme sayısı bakımından ilerleme kaydetmekte ve il ekonomisine önemli katkı sağlamaktadır. STB'nin "paydaşları için değer yaratma" vizyonu ve "üye-leri için etkili çözümler üretme" misyonu doğrultusunda biz de elimizi taşın altına koyduk. Bu sektörün önemli bir paydaşı olarak Tarım ve Orman Bakanlığı ile yürüttüğümüz iş birliği çerçevesinde süs bitkisini kotasyonu- muza aldık. Bu başlangıçla Türkiye'de ilk ve tek durumunda olan Sakarya Fidan Borsasının kurulması için çalışmalarımız hızla devam ediyor." cümleleri ile sözlerine devam etti.

Festival programı kapsamında Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

Borsalar Müdürü Yiğit Ateş, İletişim Uzmanı İlknur Çakar'ın moderatörlüğünde "Süs Bitkiciliği Borsacılığı" hakkında konferans verdi.

Yiğit Ateş; aralarında borsa üyelerinin de bulunduğu konferansta, borsacılığın süs bitkiciliğindeki önemine değindi. Ateş; Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı Rıfat Hisarcıklıoğlu tarafından desteklenen Ticaret Borsalarının faaliyetleri, Ürün İhtisas Borsacılığının gelişimi, Sakarya Ticaret Borsasının yürüteceği İhale Usulü Süs Bitkisi Borsacılığının nasıl yapılacağı ve Odalar Birliğinin Mesleki Yeterlilik Belgelendirme Merkezi (MEYBEM) aracılığı ile sektördeki ara eleman yetiştiriciliğine nasıl destek olacağı başlıkları altında bilgiler verdi.

Bariş Pınarı Harekatına tam destek

Sakarya'daki Oda ve Borsalar, meslek kuruluşları ve iş dünyası temsilcileri Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) öncülüğünde, terörden temizlenmiş güvenli bir bölge oluşturmak amacıyla başlatılan Bariş Pınarı Harekatı'na destek vermek amacıyla bir araya gelerek bir basın bildirisi yayınladı.

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Akgün Altuğ ve Meclis Başkanı Talip Kuriş'in ev sahipliğinde gerçekleştirilen toplantıda Sakarya Baro Başkanı Abdurrahim Burak, Sakarya Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Alişan, Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı, Akyazı Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ali Şener Bayraktar, Akyazı Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Sadi Ömerciklioğlu, Türkiye Ziraat Odaları Birliği Sakarya Şube Başkanı Ercan Ateş, Sakarya Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ertuğrul Kocacık, Müstakil Sanayici ve İş Adamları Derneği Sakarya Şube Başkanı Yaşar Coşkun, Tüm Sanayici ve İş Adamları Derneği Sakarya Şube Başkanı Şaban Yener, Sakarya Sanayici ve İş Adamları Derneği Başkanı Ümit Karayaka, Sakarya Genç Girişimciler ve İş Adamları Derneği Başkan Vekili Suat Tunçlar, 'Hak-İş/Hizmet-İş Sakarya İl Temsilcisi Mehmet Mesut Gökdemir, Türkiye Emekliler Derneği Sakarya Şube Başkanı Sinan Turan, Türk-İş/Demiryol-İş Sakarya Şube Başkanı Cemal Yaman, Kamu-Sen Sakarya Şube Başkanı Mehmet Düzli, Memur-Sen Sakarya Şube Başkanı Murat Mengen, Anadolu Aslanları İş Adamları Derneği Sakarya Şube Başkanı Engin Tumbaz, Patronlar Platformu Sakarya Şube Başkan Vekili Şamil Dedeoğlu, Türkiye Emekliler Derneği Adapazarı Şube Başkanı Orhan Büyü, Arifiye Esnaf ve Sanayici İş Adamları Derneği Başkanı Fatih Yeter ve çok sayıda basın mensubu iştirak etti.

Harekate destek vermek amacıyla düzenlenen basın toplantısında ortak açıklama metnini Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Akgün Altuğ okudu. Basın bildirisinde şu ifadeler yer verildi: "81 ilde aynı anda tüm odalar ve borsalarla birlikte bu açıklamayı yaparak sizler aracılığıyla hem ülkemize hem de dünya kamuoyuna sesleniyoruz.

Türkiye, 9 Ekim 2019'da Suriye sınırı üzerinde "Bariş Pınarı" adı verilen sınır ötesi harekât başlatmıştır. Amaç hem ülkemiz sınırlarının güvenliğini sağlamak hem de ülkemiz ve bölge ülkeleri için tehdit oluşturan terör koridorunu ortadan kaldırmaktır. Ayrıca bu bölgeyi PKK/YPG/YPG ve DEAŞ gibi terör örgütlerinden temizleyerek halkını teröristlerin baskı ve zulmünden kurtarmak; bölgede huzur, güven ve bariş ortamını yeniden tesis etmektir. Bizler devletimizin aldığı bu kararın arkasındayız ve destekliyoruz. Zira Türkiye, uluslararası kuralardan doğan hakkını kullanmıştır.

Bariş Pınarı Harekatı, evrensel hukuk ve Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi terörle mücadele kararları ile BM Sözleşmesi'nde yer alan meşru müdafaa hakkı çerçevesinde başlatılmıştır. Suriye'nin toprak bütünlüğüne, egemenliğine ve siyasi birliğine saygı gösterilmektedir. Dolayısıyla bu harekât, meşrudur ve uluslararası hukuka uygundur.

Ülkemiz özellikle Fırat'ın doğusunda sınırın ötesinde konuşlu terör örgütü unsurlarınca, son iki yılda yüzün üzerinde taciz ve hasmane eyleme maruz kalmıştır. Bu terör örgütleri, Suriye içinde ve Suriyelilere yönelik de saldırılar düzenlemektedir. Suriye'deki yerel halkın da terör örgütlerinin giderek artan insan hakkı ihlalleri, göçe zorlama, taciz ve zulmüne karşı şikâyetleri ve tepkileri artmaktadır.

Herkes artık şunu çok iyi görmelidir ki masum insanları katleden ve ülkemizin güvenliğine de açık tehdit oluşturan terör gruplarına sessiz kalmamız beklenemez.

Fırat Kalkını ve Zeytin Dalı Harekatı'yla başlayıp devam eden tüm bu operasyonlarıyla Türkiye, terör örgütlerine ve destekçilerine gereken

cevabı en güçlü şekilde vermektedir. Aynı zamanda da sivillerin ve masumların korunmasına azami dikkat gösterilmektedir. Bu hassasiyeti hem Fırat Kalkını hem de Zeytin Dalı harekâtlarında da gösterdik.

Önceden terörün hâkim olduğu bölgede hayat normale döndü, bariş ve huzur geldi. Yurtlarını terk etmek zorunda kalmış Suriyelilerin geri dönüşüne de zemin hazırlamış olduk. Türkiye'nin elinden gelen tüm imkânlarını bu bölgeler için nasıl seferber ettiğini de tüm dünya kamuoyu gördü. Çünkü biz inanıyoruz ki gönül dünyasını ve insanları imar edemeyenler, yeryüzünü imar edemezler. Bizler Türkiye olarak yıkmaktan, yakmaktan yana hiç olmadık; olmayacağız. Bizim tarafımız huzurdur, bariştir, kardeşliktir.

Türkiye'nin terörle mücadeleye dönük çabaları, etnik ve dini temizlik de dâhil olmak üzere, insanlığa karşı işlenen suç niteliğindeki PKK/YPG/YPG ve DEAŞ eylemleri nedeniyle yerlerinden edilmiş Suriyelilerin geri dönüşlerinin önünü açacak; Suriye'nin toprak bütünlüğü ve birliğinin korunmasına da katkıda bulunacaktır. Bu nedenle Türkiye'nin başlattığı her harekât; Suriyeli göçmenler, mazlum ve mağdur durumdaki yerel halk tarafından desteklenmektedir. Tüm bu gerçekler ışığında uluslararası camiayı, teröre karşı ortak duruş sergileme ve evrensel insan haklarını bu bölgede hâkim kılmaya yönünde niyetlerini açık bir şekilde göstererek ülkemize destek vermeye davet ediyoruz.

Son olarak şunu da herkesin bilmesini istiyoruz ki Türkiye ve Türkiye ekonomisine yöneltilen tehditlere Türk milleti, iş dünyası ve sivil toplumu, bir ve beraber olarak en güzel cevabı verecektir. Bu tehditler karşısında bu vatanın her bir ferdi, Türkiye'nin geleceği için daha çok çalışacak; daha çok üretecektir.

Üst kuruluşlarımız, yurt dışındaki muadilleri olan kurumlar ve üyesi oldukları uluslararası kuruluşlar nezdinde çalışmaya ve ülkemizin bu haklı duruşunu aktarmaya başladılar. Gün sessiz kalma değil, milli birlik ruhuyla, bir ve beraber olarak ses verme günüdür. Öte yandan bütün vatandaşlarımızı, özellikle sosyal medyadaki bilgi kirliliği ve provokasyonlara karşı dikkatli olmaya çağırıyoruz. Bu bölgede yaşayanlar bizim komşumuzdur, kardeşimizdir.

Aynı medeniyetin, aynı kültürün, aynı inancın mensupları olan bizler arasındaki kardeşlik ve komşuluk hukukunu kimse yok edemez. Aramıza kimse fitne ve fesat sokamaz, bizi birbirimize düşman edemez. Türkiye'nin iş dünyası olarak dualarımızla ve bütün gönüllerimizle devletimizin ve kahraman askerlerimizin yanındayız.

Türk Silahlı Kuvvetlerimizin bölgedeki terör unsurlarını yok edeceği ve terör örgütlerini hezimete uğratacağına olan inancımız tamdır. Tüm şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyoruz, şehitlerimizin mekânları cennet olsun. Yaralılarımıza acil şifalar temenni ediyoruz. Cenabıhakk, Mehmetçimizi korusun; ordumuzu muzaffer kılsın. Allah, yar ve yardımcımız olsun."

STB'den Tüm Çiftlilerimize ve Yatırımcılarımıza TURİB Acenteliği Hizmeti

Sakarya Ticaret Borsası, TURİB Acenteliği hizmetini tüm çiftlilerimize ve yatırımcılarımıza vermeye başlamıştır. Çiftçilerimizin hasat ettikleri ürününü lisanslı depoya götürmeden önce, TURİB acentesi olan Sakarya Ticaret Borsasına gelerek TURİB (Türkiye Ürün İhtisas Borsası) kaydı yaptırmaları gerekmektedir. Borsamızda yaptırılacak TURİB kayıtları, lisanslı depolara ürün götürmek isteyen üreticilerimiz için ücretsiz yapılacaktır.

Çiftçi İlk Olarak Borsaya Kayıt Yaptırmalı

Hasat ettiği ürününü lisanslı depoya götürmeye karar veren çiftçimiz, ilk olarak Sakarya Ticaret Borsasına gelerek TURİB (Türkiye Ürün İhtisas Borsası) kaydı yaptırmalıdır. Bu kayıt, Sakarya Ticaret Borsası üyeliği kaydı değildir. Borsamızda yaptırılacak TURİB kayıtları, lisanslı depolara ürün götürmek isteyen üreticilerimiz için ücretsiz yapılacaktır. Ayrıca TURİB kaydı yaptırmak için sadece Sakarya Ticaret Borsası üyesi olmak da gerekmiyor. Lisanslı depolara ürün teslim edecek üreticilerin ve ELÜS alım satım işlemi gerçekleştirmek isteyen yatırımcıların, TURİB'de işlem yapmaya başlamadan önce gerçek ve tüzel kişiler için ayrı ayrı belirtilen tüm bilgi ve belgelerle borsamıza başvurmak suretiyle kayıt altına alınması zorunludur.

Kayıt Yaptıracak Gerçek Kişi ve Tüzel Kişilerden İstenen Belgeler Neler?

Kayıt yaptırmak isteyen gerçek kişilerden: nüfus cüzdanı fotokopisi, adres teyidi için geçerli sayılan belgelerden herhangi biri (ikametgah ilmuhaberi, fatura vb.), Gerçek Kişi Müşteri Tanıma Formu (Gerçek kişi tarafından vekalet verilmesi durumunda, noter tarafından düzenlenen vekaletname evrakına eklenecektir.), aracı kurum veya bankadan alınacak yatırım hesabını gösterir belge (Yatırım hesabının bulunduğu bankadan alınacak, üzerinde ELÜS hesap numarası ile Merkezi Kayıt Kuruluşu sicil numarasının yer aldığı ELÜS Hesabı Bilgi Formu), yatırımcı aydınlatma, onay ve taahhüt metni (Yatırımcı Taahhütnamesi) belgeleri istenecektir.

Kayıt yaptıracak tüzel kişilerden ise kuruluş ilanının yer aldığı Tescil Sicil Gazetesi örneği, ticaret sicilinden alınan

Faaliyet Belgesi örneği, vergi levhası örneği, imza sirküleri, Tüzel Kişi Müşteri Tanıma ve Temsilci Tayin Formu (Tüzel kişi yetkili organı tarafından temsilci tayin edilmesine ilişkin alınan karar ve söz konusu kararın yetkili kişilerce alındığını gösterir imza sirküleri evraklara eklenecektir.), aracı kurum veya bankadan alınacak yatırım hesabını gösterir belge (Yatırım hesabının bulunduğu bankadan alınacak, üzerinde ELÜS hesap numarası ile Merkezi Kayıt Kuruluşu sicil numarasının yer aldığı ELÜS Hesabı Bilgi Formu), yatırımcı aydınlatma, onay ve taahhüt metni (Yatırımcı taahhütnamesi) istenecektir.

Çiftçilerimiz, Önce Sakarya Ticaret Borsasında TURİB'e Kayıt Yaptıracak

Kayıt işleminin gerçekleşmesinin ardından, TURİB'den çiftçilerin cep telefonlarına şifre gönderilecek. Çiftçilerimiz bundan sonraki işlemlerini bu şifre ile tamamlayacak. Kayıt yaptıracak olan çiftçilerimiz, bu işlemi hasadı beklemeden yaptırabilir. Böylece hem yaşanabilecek yoğunluğun önüne geçilmiş olunur, hem de çiftçilerimizin işlemleri hızlanır. Buradaki kayıt işlemi de ücretsiz yapılacaktır.

Lisanslı Depoya Ürün Teslim Ederken İstenen Belgeler Neler?

Lisanslı depoya ürün getirecek olan gerçek kişilerden kayıt için kimlik ve yatırım hesabı (Elektronik ürün senedi ile ilgili banka hesabı) belgeleri, tüzel kişilerden ise imza sirküsü, vergi levhası, yatırım hesabı ve ürün teslim eden kişi için yetki belgesi istenecektir.

Çiftçilerimiz Neden Lisanslı Depoyu Tercih Etmeli?

Çiftçilerimiz ürünlerini lisanslı depoya teslim etmeleri halinde,

- %2 stopaj ve %2 SGK prim kesintisi muafiyeti

- Ton başına 25 lira nakliye desteği

- Araç başına 25 lira analiz desteği

- Depo kira ücreti desteğinin yanı sıra Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden ürün bedelinin yüzde 75'ine kadar sıfır faizli 9 ay vadeli kredi kullanma imkanı ile peşin ödeme gibi ayrıcalıklar elde edeceklerdir.

Sakarya 2. Tarım ve Hayvancılık Makineleri Teknolojileri ve Yem Fuarı, Kapılarını Açtı

180 markanın sektördeki son yenilikleri sergilediği fuar, ilk günden ziyaretçi akına uğradı. GL Platform tarafından Hendek Çok Amaçlı Fuar Alanı'nda düzenlenen fuarın ilk gününe, kadın çiftçilerin kıyasıya yarıştığı damga vurdu. Son iki yarışmacının berabere kaldığı yarışmanın sonucu kura ile belirlendi.

Sakarya Tarım ve Orman İl Müdürlüğü tarafından düzenlenen "Kadın Çiftçi Yarışması"nın galibi Adapazarı ilçesinden Rukiye Erdem oldu. Erdem, ödülünü Vali Ahmet Hamdi Nayir'in elinden aldı. Açılıшта sahne alan Sakarya Ticaret Borsası Özel Eğitim Uygulama Okulu öğrencilerinin ritim gösterisi ise ayakta alkışlandı.

"Daha İyisini Yapacak İmkânımız Var."

Açılış töreninde konuşan Vali Nayir, tarım ve hayvancılığın yeni teknolojilere ve gelişmeye muhtaç olduğuna dikkat çekerek dışarıya olan bağımlılığı azaltmak, üretimi daha verimli hale getirmek, nüfusu kırsalda tutabilmek için çiftçilerin mutlaka desteklenmesi gerektiğinin altını çizdi. Nayir "Daha iyi üretim yapmak için hepimiz çiftçinin yanında olmalıyız. İnaniyoruz ki biz gerekli destekler sağlandığında daha iyisini yapacak imkanlara sahibiz." diye konuştu.

Vali Nayir, fuarların üreticiyi yeniliklerle buluşturduğunu da ifade ederek "Daha iyiye ulaşmak için gereken tüm etkenler fuarlardadır ve fuarlar tüm ülkenin geleceğini belirler. Sakarya'da tarım ve hayvancılık, Türkiye'nin geleceğidir." dedi.

Güvenli Gıdanın Anahtarı "Tarım"

Fuarın, yeni fikirlerle çiftçinin ufkunu açtığını söyleyen Hendek Belediye Başkanı Turgut Babaoğlu da hedeflerinin çiftçiye teknolojiyle buluşturmak olduğunu belirtti. Babaoğlu "Üretim odaklı projelerin hayata geçirilmesi adına her zaman üreticinin yanında olmaya devam edeceğiz. Kurduğumuz Tarımsal Hizmetler Müdürlüğü de tarıma verdiğimiz önemin en büyük kanıtıdır. Hepimizin hedefi, sürekli büyüyüp gelişen Sakarya'dır." dedi.

"Akademisyenler Odalarından Çıksın."

Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı,

şehirleşme oranının yüzde 75'lere ulaştığı dönemde tarım ve kırsal kalkınmanın üzerine daha çok düşülmesi gerektiğini söyledi. Sarı, köyde yaşam alanları oluşturularak tarım ve üretimin korunması gerektiğini belirterek "Akademisyenlerin odalardan çıkıp tarlalarda olması kaçınılmaz hale geldi. İnsana katkı sağlamayan ilim, hiçbir işe yaramaz." diye konuştu.

"Silah Vermeyen Gıda da Vermez."

Sakarya Ziraat Odası İl Koordinasyon Kurulu Başkanı Ali Şener Bayraktar ise Türkiye'nin üretmek zorunda olduğuna dikkat çekti. Bayraktar "Kimin dost, kimin düşman olduğunun belli olmadığı bir dönemden geçiyoruz. Bilin ki şimdi silah vermeyen, ileride gıda da vermeyecek. Bu yüzden ülke olarak, devlet olarak gerekli desteklerle üreticiye sahip çıkmalıyız. Üretici kazanırsa Türkiye kazanır. Bunun için de çiftçilerimize destek çıkmak zorundayız." dedi.

TOBB (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği) Başkan Vekili Ayhan Zeytinoğlu "Sakarya Tarım ve Hayvancılık Makineleri, Teknolojileri Ve Yem Fuarı'nın bölgemize ve ülkemize hayırlı olmasını diliyorum. Artık geleneksel hale gelen bu fuarın sektöre büyük bir katkı sunacağına inanıyorum. Tarım ve hayvancılık sektörü, ülkemizin belirlediği ekonomik hedeflere ulaşabilmesi için kilit durumundadır. Bugün Türkiye tarım ürünleri ihracatını gün geçtikçe arttıran bir ülke haline gelmiştir. Tarım-Hayvancılık fuarları; müstahsilleri, tarımsal girdi ve makine üreticilerini ve gıda imalatçıları bir araya getiren etkinliklerdir. Fuarlar müşteriye ulaşmanın yanı sıra kendini yenilemek isteyenler için de bulunmaz bir fırsattır. Bugün de ülkemizin çok değerli fuarlarından birinde bir aradayız. Geçen yıl 60 bin katılımcının ziyaret ettiği fuarımıza bu yıl çok daha yüksek bir katılım olacağına inanıyorum. Ben emeği geçenlere tekrar teşekkür ediyorum." dedi.

Sakarya Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısı Bedrullah Erçin ile Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Başkan Vekili Erhan Fidan da fuarın tarım ve hayvancılık sektörünün tüm aktörlerine "bolluk" getirmesini diledi.

Fuarın açılışının ardından heyet, stantları ziyaret etti.

Sakarya Tarım ve Hayvancılık Fuarı'nda Güzeller, Podyumda Rüzgar Gibi Esti

GL Platform Fuarcılık tarafından Sakarya Ticaret Borsası ev sahipliğinde, Hendek Belediyesinin desteğiyle düzenlenen Tarım Hayvancılık Makineleri Teknolojileri ve Yem Fuarı, ikinci gününde yine ziyaretçi akınına uğradı. Üreticiler özellikle tarım makinaları stantlarında kuyruklar oluşturdu.

Fuara, Sakarya İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği ile Sakarya Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliğinin düzenlediği "Teke, Koç ve Buzağı Güzellik Yarışması" damga vurdu.

Sakarya 2. Tarım Hayvancılık Makineleri Teknolojileri ve Yem Fuarı, güzeller geçidine sahne oldu. Teke, koç ve buzağı güzellik yarışmasında Sakarya'nın yetiştiricileri adeta gövde gösterisi yaptı. İnatçı tekelerin tozu dumana kattığı yarışmada jüri, şampiyonları belirlemede zorlandı.

Sakarya'nın üstün genetik özelliklere sahip olan ve özenle süslenen güzelleri, manken gibi yürüyüşleriyle tüm dikkatleri üzerlerinde topladı.

Yetiştiriciliği teşvik etmek için düzenlenen yarışmalara 25 yetiştirici katıldı. Kıran kırana geçen yarışmada, hayvanların sağlık durumu, vücut ölçüleri, yaşları, boynuz yapısı, ırk özellikleri ve vücut uyumu kriterlerine göre değerlendirme yapan jüri, seçim yapmakta zorlandı.

Zorlu bir karar verme süreci sonrasında güzeller içinden ilk üçe girenler açıklandı. Değerlendirme sonucunda koç kategorisinde birinciliğe Pamukova'dan Recep Yılmaz'ın yetiştirdiği ve "Ayber" adını verdiği koç layık görüldü. Teke kategorisinin şampiyonu ise Geyve Yaylak'tan Arif Avcı'nın yetiştirdiği "Reis" oldu. Avcı, yetiştirdiği her hayvana gözü gibi baktığını söyledi.

Biberonlu Çilek, Şampiyon Oldu

Simental ırkı buzağı kategorisinde biberonuyla podyuma çıkan "Çilek" isimli buzağı birinci oldu. Holstein ırkı buzağı kategorisinde ise Sakarya Ticaret Borsası Meclis Üyesi Osman Yavuz'a ait "Baran", rakiplerini geride bırakarak gönülleri fethetti. Yavuz "Yarışma bahane, birlikte olmak şahane." dedi.

"Dertlerine Derman Olacağız."

Sakarya İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Yasin Toçoğlu, zorlu koşullar altında üretim yapan çiftçilere moral olmak için bu yarışmaları düzenlediklerini belirterek "Biz bölgemiz dahilindeki her yetiştiriciye tek tek ulaşmaya çalışıyoruz. Onlar sıkıntı ve sorunlarında bizimle temasa geçiyorlar, biz de elimizden geldiğince dertlerine derman olu-

yoruz. İnaniyoruz ki el ele verilince aşılmayacak sorun yoktur." dedi.

"Tarım Yaşamdır, Dönüşümdür."

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Başkan Vekili Erhan Fidan ise tarım ve hayvancılığın "yaşamı ve dönüşümü" ifade ettiğini belirterek "Türkiye'nin en verimli topraklarına sahibiyiz. Dört mevsim tarım yapıyoruz." dedi.

HAYKOOP Başkanı Recep Pulat da seneye düzenlenecek olan yarışmada hayvanların açık artırma ile satılması önerisinde bulunarak "Seneye birinci olanlardan birini alacağımıza söz veriyorum. Maksat üretici kazansın." dedi.

Yarışmalarda ödüller sırası ile verildi. Koç güzellik yarışmasında üçüncüye ödülünü Sakarya İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Yasin Toçoğlu verirken ikinci ve birinciye ödülünü Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Üyesi Erhan Fidan takdim etti.

Teke güzellik yarışmasında üçüncü, ikinci ve birinciye ise ödülünü Hendek Belediyesi Başkan Yardımcısı Fatih Öztürk verdi.

Buzağı güzellik yarışmasında Simental ırkı üçüncüsüne Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkan Vekili Merhum Ahmet Erkan'ın oğlu Burak Erkan, ikinciye Sakarya Ticaret Borsası Meclis Başkanı Avni Uçar, birinciye ise Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı ödülünü takdim etti.

Buzağı Holstein ırkı güzellik yarışmasında üçüncüye Veteriner Hekimler Odası Başkanı Yıldırım Çakmak, ikinciye HAYKOOP Başkanı Recep Pulat ve birinciye Sakarya İli Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği Başkan Yardımcısı Mesut Özçelik ödülünü takdim etti.

Yarışmada üçüncüler çeyrek, ikinciler yarım, birinciler de tam altın kazanırken katılan tüm çiftçilere yem hediye edildi.

HAYKOOP Başkanı
Recep Pulat

“Mahalleye Dönüşen Köylerde Çok Büyük Bir Sıkıntılarımız Var.”

Merhaba, Değerli Sakarya Ticaret Borsası Dergisi Okuyucuları...

Yeni bir sayımızda, yeni bir röportajla sizlerle birlikteyiz. Bu sayımızdaki röportajımızı HAYKOOP Başkanı Recep Pulat'la gerçekleştireyoruz. Recep Pulat aynı zamanda STB Eski Meclis Başkanı.

Merhaba, Recep Bey...

Merhaba, hoş geldiniz...

Mikrofonumuz sizde, sizi dinliyoruz.

Konuşacağımız konu çok detaylı ama öncesinde birkaç şey söylemek istiyorum. Geçmiş dönemde birlikte çalıştığımız, mecliste de birlikte görev aldığımız Ahmet Ağabeyimizi, Ahmet Erkan'ı, elim bir olay sonucu kaybettik. Biz bu konuda çok üzüldük. Ahmet Ağabey; bizim için çok değerliydi, en önemlisi insandı.

Evet, bir hafta önce de biz röportaj yapmıştık. İlimiz ve ülkemiz adına güzel çalışmaları vardı.

Türkiye için çok güzel planları vardı, insanlar için çok güzel planları vardı. Çok üzücü bir durum bu. Tabii ecel geldiğinde her şeyin aslında bir bahane olduğuna dair bir inan-

ca sahibiz, biliyorsunuz. Ahmet Ağabeyim'e Allah'tan rahmet diliyorum. İşlerinin ailesi tarafından, çalışanları tarafından devam ettirilmesi dileğiyle ailesine başsağlığı diliyorum. İnşallah onun misyonunu ailesi, biz ve Borsamız devam ettirebiliriz. Kendisini rahmetle anıyorum.

Çok teşekkür ediyoruz biz bu başlangıcınız için. Sizi tanıyabilir miyiz Recep Bey? Sizden önce kendiniz sonra da HAYKOOP ile ilgili bilgi vermenizi isteyeceğiz.

Öncelikle tüm üreticilerimiz ve ortaklarımız adına ben teşekkür ediyorum. Ben, Kaynarca Yeşilova köyünde doğdum. Ortaokulu Karasu'da, Adapazarı'nda; liseyi Denizli'de okudum. Üniversiteyi 1989'da Kayseri Erciyes Üniversitesi'nde pazarlama bölümünde tamamladım. Oradan sonra normal ha-

yatla yüzleştim. 2002 yılına kadar serbest ticaret ile uğraştım. 2002'de “kooperatif” kelimesini ilk kez duydum. Yedi arkadaş bir araya gelip Yeşilova köyünde bir kooperatif kurduk. Buradan başlayarak önce ortaklarımızın değerlerini yükselttik, sonra 2003 yılında Hayvancılık Kooperatifleri Merkez Birliği yani HAYKOOP Genel Merkezi oluşturuldu. Biz de bölge birliğini yedi kooperatif bir araya gelerek kurduk. 2004'te Ankara Merkez Birliği ile ortak olarak görevimize başladık. 38 tane tüzel kişilik olarak ortağımız var. Bireysel olarak bir ortağımız yok, bireysel ortak almıyoruz. Bizde sadece kooperatifler tüzel kişilik olarak üye olabiliyor. Yaklaşık 3500 müstahsilimiz var. Bunun dışında süt vermeyen, süt işi ile ilgilenmeyenler ile birlikte 5 bin ortağımız var.

Onlar ne iş yapıyor?

Bu ortaklarımız daha çok köylerde kooperatif tüzel kişiliğinin ortakları. Mesela Sinanoğlu'nda, Limandere'de, Kızılcaali'de, Yeşilova'da, Turnadere'de ortaklarımız var. Onlar hayvancılıkla uğraşır. Biz onların

Biz sütün kalitesini en az 5-6 dizyen arttırdıncı sanayici de bundan memnun oldu. Müstahsilin de eline daha çok para geçmeye başladı. Şu anda kooperatif kanalıyla satılan sütlerin Sakarya'da daha fazla olduğunu görürsünüz. Bu, birliktelikten kaynaklanan bir şeydir. İnsanların bir araya gelerek kooperatifi kurması ve bundan faydalanmasından kaynaklanmaktadır. Bunun için HAYKOOP'u bence misyonunu Sakarya'da çok iyi gerçekleştiren, ortaklarına çok iyi hizmet veren, taşı tam gediğine oturtan bir birlik olarak düşünebiliriz. Bu ifadeleri kullanırsak yanlış söylemiş olmayız.

Süt hayvancılığında nereye gidiyoruz peki? Bir kayıp olduğu büyük bir gerçek. Neler yapılmalı ya da siz neler yapıyorsunuz?

Bu konuyla ilgili beni önceden beri tanıyor olsanız bilgi sahibisinizdir. Ben üç dönemden beri Borsadayım. Bir dönem meclis başkanlığı yaptım. Benim dönemimde ilimizde özellikle ruhsat sorunu vardı. Büyükşehirden kaynaklanan sıkıntılarımız vardı.

Taraklı'nın Duman köyü de Kocaeli'nin Kestanepınar köyü de Büyükşehir dahilinde. Eğer siz bu ölçütleri uygularsanız, bu insanların işletme yapmasına müsaade etmezseniz, kriterleri buna göre belirlerseniz bu insanlara iş yaptırmasınız.

Bu durum köylerin mahalle statüsünde olmasından mı kaynaklanıyor?

Kesinlikle, mahalleye dönüşen köylerde çok büyük bir sıkıntımız var. Ruhsat alamıyoruz, ruhsat alamadığımızda devletin verdiği hibe desteklerinden faydalanamıyoruz. Biz işletmelerimizi rantable hale getiremiyoruz.

Bizim yaptığımız bir araştırmaya göre Sakarya'da on baş sağlıklı hayvandan azı zarar ediyor. Kar edebilmek istendiğinde en az on baş sağlıklı olması lazım. Bunun için de devletin bir sürü imkanı var fakat bunlar yapısal reformlar olmadığından yerine getirilemiyor. İşletmelerimizi büyütmemiyoruz. Para kazandıramıyoruz ama bugün itibarıyla para kazanmıyoruz desek bu doğru olmaz. Sütte ve hayvancılıkta bilindiği üzere önemli olan paritedir. Bir kilo sütle 1,5 kilo yem alabiliyorsanız bunun sürdürülebilirliği vardır. Şu an bu noktaya geldik.

Sakarya'da ne yapabiliriz?

Bence Sakarya'da bu işi yapmak isteyenlere şartsız destek olmamız lazım. Ne istiyor, on tane hayvan mı? On tane hayvan verilmesi lazım. Gerekli teminatlarını alıp bu işe, bu insanları yönlendirmeliyiz. Ben babamdan devraldım ama benden sonra bu işi devredeceğim birisi yok, ço-

cuğum yok. Birçok müstahsil için de bu durum geçerli. Bizim 5 bin müstahsilimizin en az 4 bin tanesinin kesinlikle son nesil olduğunu düşünüyorum. Ben bıraktığımda, biz bıraktığımızda bu işi bizim arkamızdan devralabilecek birileri yok. Süt olmazsa zaten hayat olmuyor. Süt öyle bir ürün bence. Kesinlikle bakanlığımızın, Büyükşehir Belediyesinin bu konuyu bir daha gözden geçirmesi lazım. Sanayiye çok büyük bir destek yapılıyor. Evet, biz buna katılıyoruz ama sanayiye nasıl yatırım yapılıyorsa bu alana da o şekilde destek olunması lazım ki biz üretmeye devam edebilelim ama on sene sonra ne olur, onu çok da kestiremiyorum. Anladığım kadarıyla bu konuyla ilgili bir sanayileşme gerekiyor ve artık devlet, hükümet, yerel yönetim, Büyükşehir Belediye bu konuda yan yana olmalı.

Bu şekilde sorunların çözüleceğini mi düşünüyorsunuz?

Evet, kesinlikle

Peki, Sakarya'da şu an kaç büyükbaş hayvan var?

Sakarya'nın geneline baktığımızda İl Tarım Müdürlüğü'nün verilerine göre yaklaşık 40 bin büyükbaş hayvan var. Bu sayıya ilçeler dahil, bizim üyelerimizin dışındakiler de dahil. Bizim ortaklarımızın hepsini değerlendirdiğimizde 3500 aktif müstahsili-miz var. Bunu beş büyükbaşla çarptığımızda yaklaşık 15 bin dolayında bizim kendi portföyümüzde hayvan var. Bunu artırıcı tedbirler aldık mı? Bunu birkaç defa denedik. Yurt dışından simental hayvan getirdik ama kurdaki bu artış bizim önümüzü kesti. Büyük bir kur artışı oldu, biliyorsunuz. Ürünler de ithal olduğu için biz bu yolu kapatık. Kendi imkanlarımızla bu işi yapmaya çalışıyoruz.

Biraz da Sakarya Ticaret Borsasından bahsedelim. Ticaret Borsasının çalışmalarını nasıl değerlendiriyorsunuz? Sizde üç dönem oradaydınız, STB Meclis Başkanlığı yaptınız, güzel çalışmalar yürüttünüz. Genel bir değerlendirme yapar mısınız?

Tabii bu sivil toplum işleri biraz gönül işi. Biz Yeşilova'nın köyünden geldik. HAYKOOP vasıtasıyla bu insanlarla beraber olduk, bu topluluğun içine girdik.

Sahada kesin açık olan birkaç nokta var. Sakarya'nın ihtiyaç duyduğu birkaç nokta var. Mısır hasadının bir anda sıkışması ve lisanslı depoculuğun olmaması bir sorun, bizim açığımız buydu. Bizim dönemimizde lisanslı depoculuk ile ilgili ilk adımı attık. Şimdiki yöneticilere devrettik ama bürokrasi o kadar yavaş işliyor ki bir senede bitirebileceğimiz bir işi sırf bürokrasi yüzünden hâlâ bitiremedik. Adım attık ama orada kaldı. Her attığımız adım orada kalıyor. Az önce hayvancılık hakkında nasıl konuşuyorsam

ana ürünü olan sütün satışını, pazarlamasını ve sahadaki takibini yapıyoruz. Burada günlük yaklaşık 150 ton süt satıyoruz. Satığımız sütlerin devletle olan ilişkisini sağlıyoruz. Desteklemelerini alabilmeleri için buradan veri girişini yapıyoruz. Bütün desteklemelerin aktarımı HAYKOOP kanalı ile ilgili kooperatiflere ve müstahsillere yapılıyor.

Tabii kuruluş amacından bugüne kadar gelirsek çok daha iyi anlarız. Kısa bir şekilde özetleyeyim. 2004 yılında kurulduğumuzda İl Tarım Müdürlüğü'nün orada bir prefabrikteydik. Bir sandalye, bir masamız vardı. Daha sonra özellikle geçmiş dönemden bu döneme kadar görev yapan arkadaşlarla çok canla başla çalıştık, çok gayret gösterdik. Emek sarf ettik. Daha doğrusu kalite odaklı çalıştık.

Sakarya'da bundan on sene önceki sütün kalite değeri ve hijyenik değerine dair veriler ile bugünkü veriler arasında yüzde yüzlük çok ciddi bir fark var. Birincisi, bakteri ve somatik hücre yönünden belli bir kritere yani gıda kodeksine uygun bir noktaya getirdik. İkincisi de kalite değeri de sütün yağ ve kuru madde değerini yükselterek firmaların ve ürünlerin kalitesini artırdık. Bu da bizim sanayici ile olan diyalogumuzu arttırdı. Bunun karşılığında hizmet bedelleri almaya başladık. Önceden paramız yoktu, hiçbir şeyimiz yoktu.

aynı şey burada da geçerli yani ben de benim yakınlarım da mısırla ilgileniyoruz. Benim arkadaşlarım, komşularım, köylülerim de mısır ekıyor. Hasat edip para kazanmak istiyorlar. Ekonomiye katkısı olsun istiyorlar. Çoluk çocuk geçindiriyorlar. Kesinlikle bu işten para kazanılması lazım hiç vakit kaybetmeden.

Bu konuda ne tikiyor önünüzü, en temel problem ne?

Sakarya'da arazi problemi var. Biz bunun üzerinde çalıştık. Kendimiz yöntemler bulduk fakat başkaları bu konuda farklı düşünceler içinde olduğu için istediğimiz sonucu alamadık. Ben böyle bir iş için devletimizin, belediyemizin hibe yer vermesi gerektiğini bile düşünüyorum. Toplum yararına bir iş bu. Biz şu anda bütün mısır üreticisinin kurtulacağı bir sorundan bahsediyoruz.

Devlet lisanslı depoculuğu teşvik ediyor bildiğimiz kadarıyla.

Kesinlikle bu konuda devlet çok güzel teşvikler veriyor. Örneğin çiftçi oraya mısırını koyduğu zaman oradan alacağı bir kartla bankadan kredisini kullanabiliyor. Aslında mısırını ipotek göstermiş oluyor ve bu şekilde bir sürü hakka sahip oluyor. İsteddiği zaman paraya çevirebiliyor. İstemese bile elinde kuponu var, bunu kullanabiliyor.

İnşallah bunlar en kısa zamanda hayata geçirilebilir. Acaba Sakarya Büyükşehir Belediyesi ile biraz daha dirsek teması yapmak faydalı olabilir mi?

Kesinlikle, bizim bu noktada zaten en büyük destekçimiz Büyükşehir olabilir. Eğer Büyükşehir bu işin içinde olmazsa bu işi olmaz, başaramayız.

İnsanların şahsi düşünceleri çok da önemli değil. Sakarya çok ufak bir yer. Sokağa çıktığımızda belediye başkanını da görebiliyoruz, valiyi de görebiliyoruz. İnsanlar hep birlikte Sakarya için ne yapabiliriz, diye düşünüp karar vermeli. Hiçbir yere sapmadan, dümdüz yürümemiz lazım. Biz Borsa olarak elimizden ne geliyorsa bunu yapmalıyız. Şu anki yönetimin arkasındayız. Bugün de HAY-KOOP olarak elimizden geleni yapmaya hazırız. Herkesin yanındayız. Sakarya'daki üreticilere ne kadar daha iyi bir hayat sunabiliriz, üretime daha ne kadar katılabiliriz? Bu soruların cevabını bulup geeğini yapmaya çalışırız. Borsanın da tamamen arkasındayız.

Çok güzel bir sohbet gerçekleştirdik. Teşekkür ederiz, eklemek istediğiniz farklı şeyler varsa dinleyebiliriz.

Biz size özetle şunu söylemek istiyoruz: Biz, biliyorsunuz, 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'na göre kurulmuş tüzel kişilikleriz. Türkiye'nin bu sıkıntılardan, bu ortamdan çıkmasını istiyorsak Türkiye'de bir üretim planlaması yapılması lazım. Pazarlama planı yapılması lazım. Bunlar olmadan hiçbir şey olmaz. Siz üretimi planlamazsanız ürüne para yaptıramazsınız. Bugünkü ıspanak meselesi gibi... Bunları kooperatifler yapmalı. Eğer siz kooperatifleri oluşturamazsanız, kooperatifleri hayata geçirmezseniz bu işi yürütemezsiniz. Ticari düşünen, bireysel düşünen herkes kendi işini yürütmeye çalışır ama biz bunu kooperatif olarak herkesin faydası

olacak şekilde yapmaya çalışıyoruz.

Gelişmiş ölçülere bakalım. Avrupa Birliği'nde kooperatifleşme oranı %80 ve üzeri, Amerika'nın %90 ve üzeri. Hiç beğenmediğimiz Yeni Zelanda'da kooperatif harici hiçbir şey olmaz. Bizim insanları buna yönlendirmemiz lazım. İnsanları bilinçlendirmek lazım. "Kooperatif" demek, üretmek demektir. "Kooperatif" demek, insanlara planlı, programlı, huzurlu, mutlu çalışma ortamı sağlamak demektir. İnsanlar tarafından kooperatife şu an eskiden kalma, çağ dışı bir imaj çiziliyor ama kooperatifleri yeni, çağdaş dünya düzeni içindeki yerine oturmamız lazım. Biz bu kooperatiflerin en güzel örneklerinden biriyiz. Bu konuda bizimle iletişime geçmek isteyenler, bilgi almak isteyenler varsa biz sahayı gezdiririz. Kendi işlerimizi anlatırız. Onları örgütlemeye de gideriz, her türlü desteği sağlarız. Hatta gerekirse gidip kooperatif kurarız, onların daha iyi para kazanmasını sağlayabiliriz. Planlamalarına kesinlikle yardımcı oluruz. Bunun yanında ufak bir şey daha söylemek istiyorum. Bu yıl bir projemiz var. Alman Kooperatifler Birliği ile bir protokol imzaladık.

Yakında bir Almanya ziyaretiniz var galiba.

Evet, önümüzdeki ayın 8 ile 14'ü arasında Alman Kooperatifler Birliğinin Almanya'daki kooperatiflerini ziyarete gideceğiz. Bu iş orada nasıl yapılıyor diye heyet olarak inceleme yapacağız. Ankara ayağı var, Sakarya ayağı var... Bununla birlikte biz Almanya'nın bir ucundan bir ucuna dolaşacağız. Bu iş nasıl yürütülüyor, kooperatifler nasıl oluşuyor, kooperatif yöneticilerinin görevleri neler, yönetimi nasıl olmalı? Bu sorulara cevap arayacağız.

Biz hayal ettiğimiz şeylerin aslında çok büyük bir uzaklıkta olmadığını övüyoruz. Biz aslında hiç gitmeden de yapılabilecek şeyler olduğunu göreceğiz. Bizim kooperatiflerin bu duruma düşmesinin en net sebebi de yöneticilerin iyi idare etmemesi, bilgisiz olması, kendi işleriyle karıştırmasıdır. Bu doğru değil, kooperatif profesyonel bir iş. "Kooperatif" demek, tüccar demektir. O yüzden ticaretten alayan; kanunu, tebliği bilen aynı zamanda şeffaf olan ve insanlarla iyi ilişkiler yürütebilen kişiler tarafından işlerin yürütülmesi lazım. Bunun için de Almanya'da ortak bir çalışmaya başlıyoruz. Dört yıllık bir takvimimiz var. Bu dört yılda Sakarya'ya ne kazandırabiliriz, oradan buraya ne getirebiliriz? Bu konularda karşılıklı istişareler yapacağız. Eksiklerimizi tespit edeceğiz ve ortaklarımıza bu şekilde eğitim vereceğiz.

Başarılı olacağınıza inanıyoruz.

Evet, kesinlikle biz "başarısızlık" diye bir kelimeyi kabul etmiyoruz. Biz güzel bir iş yapıyoruz, biz başarılı değilsek burada olamayız zaten. Başarılı değilsek daha iyi olan kişilere bırakmalıyız.

Verdiğiniz bilgiler için çok teşekkür ederiz. Çok faydalı şeyler anlattınız. İnşallah projelerinizde, çalışmalarınızda daha başarılı olursunuz. Buraya kadar çok güzel gelmişsiniz. Bundan sonra inşallah, daha güzel çalışmalara imza atacaksınız.

STB'de "Kişisel İmaj ve İtibar Yönetimi" Eğitimi Gerçekleştirildi

Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu ve Meclis Üyelerine yönetici eğitimleri kapsamında Eğitimci Ezgi Çağlar tarafından "Kişisel İmaj ve İtibar Yönetimi Eğitimi" verildi.

Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı; "Kişisel imajınızı ne kadar profesyonelce yansıttığınız ve işinizle ilgili sizi diğerlerinden ayıran, güçlü yanlarınızı ne kadar karşı tarafa aktarabildiğiniz çok önemlidir. İtibar değerlidir çünkü soyut bir değer olan itibar, uzun vadede somut değerler üretir. Bu ikisi de sizin

ilgili pozitif bir algı oluşturmak için olmazsa olmaz araçlardır. Sosyal ve profesyonel yaşamımızda; kişisel imaj, görünüm ve beden dilinin güçlü etkisi, sihirli iletişim gücü ile birleşince hayallerimizden hedeflerimize kısa sürede ulaşmamızı mümkün kılar." dedi.

Eğitimci Ezgi Çağlar'a teşekkür eden katılımcılar, eğitimden memnuniyetlerini dile getirerek bu organizasyonların devamını talep ettiler.

STB Personeline "Problem Çözme ve Karar Verme" Eğitimi Verildi

Personelinin iş hayatındaki başarılarına destek olmak amacıyla, ihtiyaç duyulan alanlarda eğitim hizmeti vererek, personelinin bilgi ve becerilerini geliştirmeyi amaçlayan Sakarya Ticaret Borsası, günümüz iş hayatında önemli bir yere sahip olan yaratıcı problem çözme ve karar verme yeteneği konusunda eğitim verdi.

Sakarya Ticaret Borsası personel eğitimleri kapsamında düzenlenen eğitimde Problem Nedir? Nelerden kaynaklanır? İnsanlarla ilgili sorunları çözme ve karar vermede kullanılan

çeşitli modelleri ele alındı. Eğitimci Ezgi Çağlar, problem çözümündeki önemli değişkenler, Karar Verme, Takım İçi Verimli Düşünme, Beyin Fırtınası, Neden Sonuç Analizi, Kontrol Tabloları, Nominal Grup Tekniği, Kuvvet Alan Analizi, Akış Şeması, Balık Kılıcı Tekniği, 5N 1K Tekniği ve 6 Şemalı Düşünme Tekniği ile değerlendirme konularında personeli bilgilendirirken, konularının üzerinde uygulamalar yaptırdı.

Sakarya Ticaret Borsası personelinin katıldığı eğitim keyifli ve başarılı olarak tamamlandı.

İlaç Çözüm Olmuyor!

Harun BAYTEKİN

Ellili altmışlı yıllarda ilaç ve gübre kullanımı neredeyse yok denecek kadar azdı. Verimler düşük olsa da, tatminkâr ürün almak mümkün oluyordu. Nüfus az olduğu için gıda güvenliği yüksekti. Gıda üretimini artırma çabaları çerçevesinde ıslah edilmiş yüksek verimli çeşit, mekanizasyon, sulama, gübreleme, zirai mücadele ve hormon kullanımı alanındaki gelişmeler verimi artırmakla birlikte sorunları da önemli derecede artırdı. Üreticiler bu gidişle ilaç uzmanı olacak gibi görünüyor. Hemen her üreticilerin favori ilaçları gübreleri var. Buna rağmen favoriler de bir süre sonra etkisiz hale geliyor ve sürekli ilaç değiştirmek zorunda kalınıyor.

Hangi İlaçlar Kullanılıyor?

Türkiye'de hemen bütün tarım alanlarında ve seralarda yaygın bir şekilde mantari ve bakteriyel hastalıklara karşı fungusitler, böceklerle karşı insektisitler, yabancı otlara karşı da herbisitler kullanılıyor.

Meyve ve sebze yetiştiriciliğinde mantari ve bakteriyel hastalıklara karşı önemli miktarlarda zirai ilaç kullanılmaktadır. Göztaşı ve kükürt başta olmak üzere yüzlerce farklı ticari isme sahip ilaçlar, hastalıklarla mücadelede etkili olmaktadır.

Dünyada olduğu gibi Türkiye'de de en fazla kullanılan ilaç gurubu böcek öldürücülerdir. Hemen bütün tarım alanlarında kullanılan bu ilaçların her geçen gün daha fazla kullanıldığı, aynı ilacın kullanılma sıklığının da arttığı dikkati çekmektedir.

Meyve bahçelerinde, tarla ziraatı yapılan alanlarda ot öldürücü ilaç kullanımı son yıllarda önemli artışlar göstermektedir. Özellikle yeşil öldüren başta olmak üzere, çıkış öncesi ve sonrası kullanılan ilaçlar, artık ürünlerde de kendini göstermektedir.

İLAÇ SAYISI NEDEN ARTIYOR?

Canlılar, aynı tür içinde de olsa aynı ana babadan gelmedikleri için genetik olarak birbirlerinden farklıdır. Dolayısıyla hastalık mikroplarından böcek ve yabancı ot türlerine kadar hemen hepsinin kullanılan ilaçlara tepkisi de farklı düzeylerde gerçekleşmektedir. Kullanılan ilacın etken maddesine bağlı olarak bir kısmı semeleşmekte, bir kısmı ölmekte, bir kısmı ise hiç etkilen-

memektedir. Tek hücreli hastalık mikroplarının da bir kısmı ilaç etken maddesinden zarar görmemektedir.

Yapılan araştırmalarla, canlıların ilaç etken maddelerine tepkilerinin farklı düzeylerde gerçekleştiği tespit edilmiştir. Herhangi bir böcek türü için kullanılan ilaç, 100 böceğin tamamını öldürmemekte, içlerinden 5-10 tanesi canlı kalmaktadır. Dolayısıyla ilaçtan ölmeyen bu 5-10 canlı böceğin üremesiyle meydana gelen yeni nesil, aynı ilaçtan etkilenmemektedir. Daha yüksek dozları kullanıldığında bir kısmı daha zarar görmekte, ancak çoğunluğu neslini devam ettirmektedir. Sonuçta üretici bu böcek türüyle mücadele etmek için daha fazla ilaç veya farklı bir ilaç kullanmak zorunda kalmaktadır.

Yeni nesiller kullanılan farklı ilaç karşısında da dayanıklı bireyleriyle neslini sürdürmeye devam etmektedir. Her sefersinde değiştirilen ilaç ve artan dozlara karşı aynı böcek türünün ortaya çıkan yeni nesilleri daha fazla ilaç etken maddesine ve daha yüksek dozlara dayanabilen, genetik olarak dayanabilen bireyleridir. Dolayısıyla aşırı ilaç kullanan yörelerimizde, böcek türlerinin süper dayanıklı ırkları ortaya çıkmaktadır.

Yabancı ot mücadeleleri ülkemizde devletin özendirme amacıyla ücretsiz dağıttığı ot ilaçlarıyla başlamıştır. Sadece geniş yapraklılara veya dar yapraklılara etkili iki çeşit ilaç bilinirken, günümüzde sadece ot ilacı olarak yüzlerce çeşit ilaç bulunmaktadır. Bu ilaçların da etkileri konusunda üreticimiz şüpheye düşmeye başlamıştır. Ot ölmüyor veya ot boynunu büküyor, sonra tekrar büyümeye devam ediyor şeklinde şikâyetler bulunmaktadır. Bu durum böceklerdekine benzer bir durumdur.

Artan İlaç Kullanımı

Tarım alanlarında artan sentetik kimyasal kullanımı, yakın çevrede bulunan canlıları etkilemektedir. Özellikle, orman, mera, dere, göl, gölet ve benzeri ekosistemlerde yaşam alanı bulmuş canlı türleri tarımsal mücadele uygulamalarından çok ciddi zarar görmektedir. Uzmanların yaptığı araştırmaya göre, Hollanda'da tarım alanlarının kenarında bulunan hendeklerde toplanan su böceklerle mücadelede kullanılacak düzeyde böcek öldürücü ilaç

Uçakla mücadele çevreye daha fazla zarar vermektedir.

içermektedir.

Dünyada böcek ve amfibi türleri hızla tükenmektedir. Nesillerin tükenmesi, birçok araştırmacı tarafından "Büyük Çöküş" olarak tanımlanmaktadır. Daha önce doğal felaketlerle meydana gelen çöküşler, bu defa insan eliyle meydana gelmektedir. Tarımsal mücadelede kullanılan sentetik ilaçlar, nesillerin kaybolmasında küresel ısınma kadar etkili olmaktadır.

Sentetik kimyasal kullanımı, yaban hayatının yaşam ortamlarını tükettiği gibi, gıda üretiminde de ciddi sorunlar yaratmaktadır. Yeşil öldüren olarak tanımlanan ilacın etken maddesi hemen bütün ürünlerde kendini göstermeye başlamıştır. Bu etken madde günümüzde kanserin önemli nedenlerinden biri olarak gösterilmektedir. Gıda kaynaklı kanser vakaları sigara kaynaklı kanser vakalarının iki-üç katına ulaşmıştır. Ne yazık ki tedavide de aynı sektörün sentetik kimyasalları kullanılmaktadır.

Ne Yapmalı?

Hastalık, zararlı ve yabancı ot mücadelelerinde sürekli yeni ilaç kullanılmak zorunda kalınması, yeni nesillerin genetik olarak dayanıklı oluşundan kaynaklanmaktadır. Dolayısıyla artan mücadeleler daha dayanıklı ırkları ortaya çıkarmaktadır. Bu konuda artan uygulamaların önüne geçmekten, hastalık, zararlı ve yabancı otlarla barışık yaşamaktan başka çare yoktur. Daha dayanıklı ırklar ortaya çıkarmak yerine, hastalık ve zararlıları kendi sisteminde baskı altında tutmak, en azından üretim masraflarını önlemede izlenecek en önemli yoldur.

Atılan her ilaç bir yenisini zorunlu hale getiriyorsa, hastalık, zararlı ve yabancı otların zarar seviyelerini azaltmaktan, onlarla birlikte üretim yapmaktan başka çare yoktur. Kaldı ki, kullanılan ilaçların önemli bir kısmı, yararlı canlıları da yok ettiği için, ürüne zarar verenler daha da çoğalmaktadır.

Bunun için, çok sayıda biyolojik ve biyoteknik mücadele yöntemleri geliştirilmiştir. Tekniğine uygun ekim nöbeti sistemleri, biyolojik çeşitliliği artırmak, çeşitli tuzaklarla zararlıların üremesini azaltmak, ekim zamanlarını değiştirmek gibi uygulamalar, hastalık, zararlı ve yabancı otlarla mücadelede ilaçlar kadar etkili olmaktadır.

Bir böcek ilacının meydana getirdiği balık katliamı.

STB, Yöresel Ürünler Fuarı'nda

Sakarya Ticaret Borsası (STB), Antalya'da beş gün süreyle açık kalacak Yöresel Ürünler Fuarı'na (YÖREX) ilimizin borsa bazında en önemli ürünlerinden olan "Süpürgecilik" ile katıldı. El emeği ile işlenen süpürgelerin tanıtıldığı standta süpürge ustaları da ürünün imalatını yapmaları ile son derece dikkat çektiler.

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkılıoğlu ve Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır başta olmak üzere birçok ünlü isim STB'nin

standını ziyaret ederek bilgileri aldılar.

Fuarda Sakarya Ticaret Borsasını temsilen Yönetim Kurulu Üyeleri Vedat Arslan ve Nihat Yılmaz, Meclis Divan Katibi Nuri Köseoğlu; 7. Meslek Komitesi Üyeleri İbrahim Süvari, Yunus Kopsalı, Şerafettin Bayraktar; Özel Kalem Müdürü Semih Kınalı ve STB Özel Gıda Kontrol Laboratuvarı Müdürü Hediye Özmen hazır bulundu.

STB Projeler İçin Ankara'da

Sakarya Ticaret Borsası (STB) Başkanı Adem Sarı, Yönetim Kurulu Üyesi Serkan Kayınova ile hayata geçirecekleri projelere destek istemek için Ankara'da temaslarda bulundu.

Tarım Okulu

STB Başkanı Adem Sarı ve Yönetim Kurulu Üyesi Serkan Kayınova, Ankara'da bazı bakanlıkları ziyaret ederek projelere destek istedi. Başkan Sarı'nın Ankara'daki ilk durağı Milli Eğitim Bakanlığı oldu. Bakan Yardımcısı Mahmut Özer'le makamında bir araya gelen Sarı, hayata geçirmeyi planladıkları Tarım Okulu Projesi hakkında bilgi aktardı. Projeyi detaylı bir şekilde anlatan Sarı, Bakan Yardımcısı Özer'den destek talebinde bulundu.

"Pilot İl" Ricası

Başkan Sarı ve Yönetim Kurulu Üyesi Kayınova, Ticaret Bakanlığı'na ziyaret ederek Bakan Yardımcısı Sezai Üçirmak ile Bölgesel Haller Kanun Tasarısı hakkında fikir alışverişinde bulundu. Başkan Sarı, projenin pilot illeri arasında Sakarya'nın da yer alması için Bakan Yardımcısı Üçirmak'a ricada bulundu. Başkan Sarı'nın Ankara'daki temalarının çok verimli geçtiği öğrenildi.

TOBB Akredite Oda/Borsalar Diyarbakır'da Buluştu

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Diyarbakır'da ilk kez düzenlediği Akreditasyon Çalıştayı ile Akredite 269 Oda/Borsa Genel Sekreterleri ve akreditasyon sorumlularını Diyarbakır'da bir araya getirdi.

Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası (DTSO) ile Diyarbakır Ticaret Borsası (DTB) ev sahipliğinde Diyarbakır'da 3 gün boyunca süren "Akreditasyon Çalıştayı"na TOBB Yönetim Kurulu Sayman Üyesi ve Akreditasyon Kurulu Başkanı Faik Yavuz, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Diyarbakır Ticaret Borsası Başkanı Engin Yeşil, Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası Meclis Başkan Vekili Veysi Aldemir ile oda ve borsa başkanları, genel sekreterleri ve akreditasyon sorumluları katıldı.

"Kadim Kentimize Hoş Geldiniz"

TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Diyarbakır Ticaret Borsası Başkanı Engin Yeşil, kente gelen oda ve borsa başkanları ile genel sekreterlerini "Birçok medeniyete ev sahipliği yapmış kadim kentimiz Diyarbakır'ımıza hoş geldiniz." diyerek selamladı. Engin Yeşil yaptığı açılış konuşmasında, Odalar ve Borsalar Birliği tarafından yürütülen akreditasyon sisteminin oda ve borsalarda kalite bilincinin yerleşmesine, yükselmesine ve iş dünyası nezdinde saygınlığının artmasına katkı sunduğunu söyledi.

"Akreditasyon Sistemini İhraç Ediyoruz."

Akreditasyon Çalıştayı'nda konuşan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu, Diyarbakır'ın manevi kültürün sağlam kalesi ve medeniyetler şehri olduğunu söyledi.

Akreditasyon konusunun önemine işaret eden Hisarcıklioğlu "Kendimizi devamlı yenilemek ve geliştirmek zorundayız. Kurumsal bir yapıya kavuşmalı, profesyonel şekilde çalışmalıyız. İşte akreditasyon sistemi, bu konuda bize en iyi yol haritasıdır. TOBB yönetimi olarak bu işe verdiğimiz önemin bir göstergesi de sistemi ve kriterleri sürekli revize etmemizdir. Daha objektif ve daha verimli olabilmek adına

denetimler, ziyaretler ve eğitimlere ayırdığımız kaynağı hep artırıyoruz. Sistemi devamlı geliştirip daha iyi hale getiriyoruz." dedi.

Yurt dışında da Türkiye'deki oda ve borsa sisteminin örnek alındığını anlatan TOBB Başkanı "Alman Odalar Birliği Başkanı bize misafir oldu ve 'Bizim sizden öğreneceğimiz çok şey var.' dedi." ifadesini kullandı.

TOBB Başkanı Hisarcıklioğlu konuşmasında marka illerin ve ilçelerin temelinde, marka olan oda ve borsaların olduğunu ve standartları daha da yükseltmeleri gerektiğinin altını çizdi. Hisarcıklioğlu "Başardık diye durmak da yok. Zira artık dünyada sadece ülkeler markalaşmıyor. İller hatta ilçeler marka haline geliyor, rekabette öne çıkıyorlar. İlin, ilçenin kanat önderleri sizlersiniz. Marka illerin, ilçelerin temelinde marka olan oda ve borsalar vardır. Şehrinizi marka yapmak üzere liderliği de sizler üstlenecek; camiamıza, girişimcilerimize rehberlik edeceksiniz. İllerdeki, ilçelerdeki tüm paydaşları bir araya toplayarak onları harekete geçireceksiniz. Bu noktada, hizmet kalitesini daha da artırmak için üyelerimizin ve firmalarımızın taleplerini, ihtiyaçlarını toplamaya devam etmemiz lazım. Bizden daha hangi hizmetleri bekliyorlar, bunu görmemiz lazım. Camiamıza yakışan kalitede ve aktif çalışan kurumlar olmamız lazım." dedi.

Yapılan konuşmaların ardından Takım Ruhu Eğitimi ile başlayan Akreditasyon Çalıştayı, sekiz farklı konuda gerçekleşen sunumlarla devam etti.

Çalıştay'ın üçüncü günü, Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası ile Diyarbakır Ticaret Borsası tarafından oda ve borsa sekreterleri ile akreditasyon sorumlularına kentin tarihi mekanları gezdirildi, Diyarbakır'ın güzellikleri misafirlere tanıtıldı.

“Fındıkta Katma Değer Yaratılmalı!”

Sakarya Ticaret Borsası Başkanı Adem Sarı'ya göre sorun fiyatta değil, sorun yapısal.

Sakarya Ticaret Borsası Başkanı Adem Sarı'yla fındık üreticisinin ve sektörün sorunları üzerine konuştuk. Fındık üreticisi olan ve bunun ticaretini de yapan Sarı'ya göre sorunlar, bir bütünlük içinde ele alınamadığı için çözümsüz kalıyor.

Adem Sarı konu ile ilgili yaptığı açıklamada “Fiskobirlik ya da TMO'nun alım yapmasının sorunu bitirmeyeceğini ifade etti ve “Eğer siz bu ürünle katma değer yaratamıyorsanız, ürün çeşidi çıkaramıyorsanız ham haliyle satmak zorundasınız. TMO alsın ama satamazsa ne yapacak o fındığı?” dedi. TMO'nun bu yıl alım yapması halinde fiyatını hasattan önce açıklaması gerektiğini de ifade eden Sarı “Böyle olursa üretici borçlanmasını ona göre yapar. Bu hamle, üretim kalitesini de artırır. Bunun ticaretini yapan, Avrupa ile alışveriş yapan firmalar buna göre pozisyon alır.” diye konuştu.

“Fındıkta yaşanan sorunlar, yapısal sorunlardır.” diyen Sarı açıklamalarını şu cümlelerle detaylandırdı:

“Şu zamana kadar sorunlarla alakalı bir çözüm üretilmedi. Aslında sorun fındıkta, fiyatta değil. Fındığın yapısal sorunları var. Arazilerin küçülmesi, miras yoluyla arazilerin bölünmesi, kaliteli üretim yapılamaması gibi birçok neden var. Biraz profesyonel tarım yapılması gerekiyor yani çiftçi tarımı babadan kalma usullerle değil de daha teknolojik yapabilir ama bunun için arazinin bütün olması ve büyük olması gerekiyor. Büyük arazilerde üretim maliyetleri düşüyor. Ziraat mühendisi çalıştırabiliyorsun, yanında insan çalıştırabiliyorsun. Bunlar sağlanırsa fındıkta konuşulacak tek şey fiyat olur.

Ben oldum olası alan bazlı desteğe karşıyım çünkü alan bazlı destek üreticiyi çiftçiye tembelliğe yöneltiyor. Bence alan bazlı verilen destek paraları ziyan ediliyor. ‘Ne yapılması gerekir?’ dersiniz şunu söyleyebilirim ki fındığa destek verilmesi lazım, özellikle

kaliteli ve birim alanda üretilebilecek fındığa destek verilmesi lazım. Sadece fındığa değil diğer tarım ürünlerine de destek verilmeli. Böyle olursa üretici birim alanda bir ton fındık topluyorsa bu miktar bir buçuk tona çıkacak. Üretimi bir buçuk tona çıkan üreticiye daha fazla destek vereceksin ki o bağına bahçesine daha iyi baksın, ilaçlamasını ona göre daha iyi yapsın. Asıl teşvik bu olur.

Öncelikle fındığı Fiskobirlik alsın, TMO alsın, şu alsın, bu alsın yaklaşımı doğru değildir. Eğer siz bu üründen katma değer yaratamıyorsanız, ürün çeşidi çıkaramıyorsanız ham haliyle satmak zorundasınız. Bunun alıcısı da Avrupa'daki çikolata fabrikaları. Ürün yapan fabrikaların çoğu Avrupa'da, temel ham madde de fındık. Tamam, TMO alsın ama Avrupa'ya satamıyorsa ne yapacak aldığı fındığı? Kendi ülkenizde, kendi firmalarınızda katma değer üretilip dünya piyasasıyla rekabet edecek bir damak tadı yakalayamazsanız bu fındığın fiyatını her sene konuşmaya devam edersiniz. Önemli olan, marka ürün üretmek. Devletin de katkısıyla farklı bir damak tadı elde etmemiz gerekiyor.

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) hangi yıl fındık alacaksa o yıl fındığın fiyatını hasattan önce açıklamalıdır. Bu, sektördeki herkesin ortak düşüncesidir. Böyle olursa üretici borçlanmasını ona göre yapar, düğününü ona göre ayarlar. Bu adım, üretim kalitesini de artırır. Bunun ticaretini yapan, Avrupa ile alışveriş yapan firmalar; fındık fiyatını tahmin edip ona göre pozisyon alabilirler. Geçen yıl TMO kasım ayında fiyat verdi. Bu doğru değil. Üreticiye, kasım ayında fiyat verilmez. Ekim-kasım aylarında fındık, üreticinin elinden çıkmış oluyor. Böyle olunca piyasanın dengesi de bozuluyor. Piyasanın bir akışı vardır, herkes o akışa göre kendine bir pozisyon seçer ve ona göre hareket eder ama siz oyunun ortasında kuralı değiştirirseniz bu olmaz.”

Devlet gerçek üreticiye destek veremeli. “Çiftçi”nin tanımını tekrar yapmalı, kime “çiftçi” demeliyiz bunu belirlemeli. Bana göre “çiftçi” diye bir yıl boyunca toprağını işleyen ve bir yıl boyunca o topraktaki üründen geçinen ve başka geliri olmayan aileye den-

mesi lazım. Bu da bir dönüm, iki dönüm, üç dönüm, beş dönüm, yirmi dönümle olmaz. Bu yüzden arazi bütünlüğünün sağlanması lazım. Bir ton fındık toplayan üretici için fiyatın 20 TL ya da 30 TL olması hiçbir şey ifade etmez. Sene boyunca geçinemez. Herkes uzaktan kumandalı üretim yapıyor şu anda çünkü babasından kalma arazisinden geçinmiyor, geçinemediği için başka bir iş bakıyor. Çiftçilik artık ana gelir kaynağı olmaktan çıktı, ek gelir durumunda. Kimileri şehir dışına veya yurt dışında çalışıyor, fındığı komşusuna toplattırıyor. Bunların uzun vadeye yayılarak bir planlamasının yapılması lazım. Bu arazi sorunu, çiftçi sorunu, tarım sorunu bugünden yarına çözülebilecek bir şey değil.

Devletin özellikle 1950'li yıllardan sonraki sanayileşme hamleleri, şehirleşme hamleleri nedeniyle yıllardan beri büyükşehirlere göç oluyor. Köyler boşaldı, üretim de azaldı. Köylerde 50-60 yaşın altında üretici bulamazsınız. Gençler köyde durmuyor. Çiftçilik demode bir meslek oldu. Çiftçiliği cazip hale getirmek, bunun üzerine çalışmak lazım. Köylerin yapısını bozmadan düzenlemek lazım. Köyde sosyal alan yok, sosyalleşmek için sinema ve benzeri yerlerin olması gerekir. Böyle olursa kentlerde şehirlerde yığılma olmaz, trafik sorunu çözülmüş olur. Devletin bu işte yapısal anlamda destek vermesi lazım. Köklü bir reforma ihtiyaç var.”

Adem Sarı, sohbetimizde Sakarya Ticaret Borsası'nın kültür ve sanat alanında yapacağı katkılara da değinerek uzun süredir üzerinde çalıştıkları Uluslararası Nehir Kelebekleri Müzik Festivali hakkında bilgi verdi.

Sarı, amaçlarını ve gelinen noktayı şöyle açıkladı: “Bu projede amaç müzik değil, biz Sakarya'nın sanatla da anılmasını istiyoruz. ‘Sakarya'da sanat da vardır.’ diyeceğiz. Sakarya'nın kelebek dansını dünyaya tanıttacağız. Sakarya'nın tarihini dünyaya tanıttacağız. Bu bir günde olmaz, belki bir hafta sürecektir. Söyleşiler olacak, farklı etkinlikler olacak. Geleneksel hale getireceğiz. Türkiye'nin her yerinde yapılıyor, bizde neden yapılmıyorsa? Sakarya'nın reklamını da yapmış olacağız. Festival konseptinde tarım da olabilir, bunu genişletebiliriz. Borsa olarak alanımızın dışında bir şey ama biz bunu sosyal sorumluluk diye düşünerek bulduğumuz yeri güzelleştirmek için yapmaya çalışıyoruz. İlk çok önemli, sonra sürekli hale getirmeye çalışacağız. 2020 yılında uluslararası projeyi hayata geçirmek için hazırlıklarımız sürüyor olacak.”

Adem Sarı

Gökent Sınırlı Sorumlu Kalkınma Kooperatifi Başkanı
Mustafa Zafer

“Süt Fiyatı Bir Kuruş Artarken Yem Fiyatı On Kuruş Artıyor”

Merhaba, Değerli Sakarya
Ticaret Borsası Dergisi
Okuyucuları...

Geleneksel röportajlarımızı
za devam ediyoruz. Bugün
Ferizli'ye bağlı Gökent'teyiz.
Gökent Sınırlı Sorumlu Kalkın-
ma Kooperatifi Başkanı Musta-
fa Zafer ile birlikteyiz. Koope-
ratif hakkında Mustafa Bey'den
bilgiler alacağız ama öncelikle
kendisini tanımak istiyoruz.

Merhaba Mustafa Bey...

Merhaba, öncelikle buraya geldiğiniz için
teşekkür ediyoruz. Borsamız adına burada-
sınız, bunun için ayrıca teşekkür ediyoruz.
Bu vesile ile çok yakın zamanda aramızdan
ayrılan Ahmet Erkan Bey'e Allah'tan rahmet
diliyorum. Mekanı cennet olsun. Bütün Borsa
camiasının başı sağ olsun.

**Teşekkür ediyoruz, bizler de Sayın Ahmet
Erkan Bey'i saygıyla anıyoruz. Bize kendinizi
tanıtabilir misiniz, Mustafa Zafer kimdir?**

Sakarya Ferizli Gökent doğumluyum.
Tarımla ilgileniyorum. Aynı zamanda koope-
ratif başkanlığını yürütüyorum. Kooperatifte
yönetim kurulu başkanlığı görevini sürdürü-
yorum. İki çocuk babasıyım. Kooperatifimizin
işleri ile gönüllü olarak ilgileniyorum. Bizim yö-
netimimizin yönetimde olmaktan dolayı hiç-
bir maddi menfaati yoktur. Biz gönüllü olarak
bu işe talip olduk.

**Kendi işlerinizin yanında bu işi de mi yürü-
tüyorsunuz?**

Bizim işimiz tarım ve hayvancılıkla ilgili ol-
duğu için “Bunu birisi yapmalı.” dedik ve bu işle
gönüllü ilgilenmeye başladık.

**Kooperatif için kaç kişi gönüllü çalışıyor şu
anda?**

Başkan, başkan yardımcısı ve muhasep üye
var. Bu kişilerin haricinde çalışanlar da var.
Dört çalışanımız var, dört araçla beraber süt
toplamaktayız.

Nerelerden süt topluyorsunuz?

Genel olarak Ağacık, Selametler, Nalköy,
Adatepe, Gökent, Bakırlı, Kuzca, Üçoluk'tan

topluyoruz sütleri. Bu köylerden sütleri arka-
daşlar toplayıp buraya getiriyor. Toplanan
sütler bizim buradaki toplama merkezimizde
birleştiriliyor. Burası bizim toplama merkezi-
miz, Sakarya HAYKOOP Toplama Merkezi
olarak geçiyor burası.

Haykopa mı bağlısınız?

Hayır, sadece Gökent, biz tekiz bu konuda.
Gökent Merkezi, HAYKOOP'a fatura kesen
tek yerdir. Üreticilerden topladığımız sütü bu-
raya soğutma merkezine getiriyoruz, buradan
firmaya gönderiyoruz. Onun karşılığında da
üreticimizin yem, un, tüp, yağ gibi bütün
ihtiyaçlarını biz karşılamaktayız.

**Siz bunları kooperatif olarak daha ucuza
mı mal ediyorsunuz?**

Kooperatifimizin amacı ticaret yapmak de-
ğil. Biz üreticimize nasıl daha çok yardımcı ola-
biliriz, onun peşindeyiz. Üreticimizin sütünü
daha yüksekten almaya, yemini daha uygun
fiyata vermeye çalışıyoruz. Girdilerini daha
aşağıya çekmeye çalışıyoruz. Bizim niyetimiz
üreticiyi kollamak, var olan ihtiyaçlarına ce-
vap vermektir.

**Günde kaç ton süt topluyorsunuz, bu sütü
nerelere veriyorsunuz?**

Yazın on ton kadar toplanıyor, yaz bitimine
doğru bu miktar azalıyor, sonra altı yedi tona
düşüyor. Kış mevsiminde sütümüz biraz daha
azalıyor. Topladığımız sütü şu anda yıllık söz-
leşme yaptığımız Güneşoğlu firmasına veri-
yoruz.

**Başka talep oluyor mu yoksa direkt onlar-
la mı görüşüyorsunuz?**

Şimdi yıllık sözleşme zamanımızdayız. Diğer firmalar da şu anda talepte bulunuyor. Biz kooperatif için hangisi daha uygun olacaksa oraya vermeye çalışıyoruz.

Kaç yıldır bu işi yapıyorsunuz?

Ben 2009'dan beri bu işi yapıyorum. Kooperatif 1973 yılında kurulmuş, o günden bu zamana kadar gelmiş. 2011'den beri kooperatifle ben ilgileniyorum. Başkan yardımcısı olarak altı yıl kaldım, aşağı yukarı yedi yıldır da başkan olarak görevime devam ediyorum.

Bölgemizdeki sütçülük ile ilgili neler aktarmak isterseniz, yaşadığınız sıkıntılar neler?

Bizim bölgemiz hayvancılığı profesyonel olarak yapmıyor. Süt üreticiliği para kazanmak için yapılan bir iş konumunda değil burada. İki inek, iki buzağı ile iş yapıyor birçok üreticimiz. Hal böyle olunca artan sütünü buraya veriyor. Bunun haricinde bir de üreticimizin girdi maliyetleri çok yüksek. Bugün yem fiyatları, kaba yem fiyatları çok yüksek olduğu için üretim de azalıyor. Gölkent'te on sene önce 10 ton, 15 ton süt varken şu an toplamda 2 ton süt var.

Bu işi cazip hale getirmek için neler yapmak lazım sizce?

Bir kere üreticinin ne kazanacağını bilmesi gerekiyor. Ben hayvan baktığım zaman şu kadar kazanırım, diyebilmesi lazım. Bizim en büyük sıkıntımız yem girdileri. Süt fiyatı bir kuruş artarken yem fiyatı on kuruş artıyor. Üreticinin eline para geçmeden verilen zam da uçup gidiyor. En büyük sıkıntımız bu.

Çiftçi kendini sahipsiz hissediyor, derdini anlatamıyor, kendini ifade edemiyor. Profesyonel anlamda bu işi yapamadığımız için de bizi kimse dikkate almıyor. Elli litre, yüz litre süt veren bir kişi çok da önemli olmuyor. Devletimiz de haklı olarak daha çok üretim olmasını, daha profesyonel bir şey yapılmasını istiyor ama bizim burada bu sistem yok maalesef.

Kooperatif olarak bunu yapma imkanımız var mı, imkanlar yeterli mi?

En büyük sıkıntılarımızdan birisi Büyükşehir Yasası. Bu yasa çıktıktan sonra bizim burada tarım arazilerine bir çivi çıkmamız mümkün olmuyor. Mahallemizin içindeki ahırların da ruhsat problemi çok büyük. Onun için biz bir şey yapamıyoruz. Kooperatif olarak bir yere bir yatırım yapamıyoruz. Büyükşehir Yasası'ndan dolayı böyle bir şansımız kalmıyor. Bunu da siyasilere fırsat buldukça anlatıyoruz ama işin içinden çıkamıyoruz bir türlü. Bir kısır döngü içinde çözüm bulacak bir merci arıyoruz. Bu anlamda sıkıntımız çok büyük. Belediyeden mahalleyle dönüşmemiz, hayvancılık ve tarım anlamında bize büyük sıkıntılar yaşattı. Merkezde yaşayanlar ile biz aynı statüde olduk. Oysaki kırsalla şehir merkezi bir olmuyor, olmamalı.

Sütün kalitesi konusunda ne söylemek istersiniz?

Bölgesel olarak bizim kalitemiz çok da kötü değil. Sadece geniş alandan süt topladığımız için biraz sıkıntı yaşıyoruz. Sütü akşam sabah topluyoruz, analiz işi ile ilgilenen arkadaşlarla kaliteyi biraz daha yukarı taşıyoruz. Kaliteye önem veriyoruz.

Şu anda sütü üreticiden kaç liradan alıyorsunuz?

Şu anda konseyin belirlediği fiyat 2 TL ama o kaliteyi bir türlü yakalayamıyoruz. 3.6 kuruş maddeyi yakalayamıyoruz. Mevsimsel, bölgesel sorunlardan ya da hayvanın yediği yemden kaynaklanan bir sıkıntı var. Genelde sütümüz iyi, bölge olarak kaliteli sütümüz var. Yaşadığımız bölgeye göre güzel süt üretiyoruz. Bu kaliteyi geliştirmek için daha çok çaba sarf etmemiz lazım, gençleri tarıma ve hayvancılığa özendirmemiz lazım. Gençlerimizin utanmadan "Ben çiftçiyim." ya da "Hayvancılıkla uğraşıyorum." demesi lazım. Gençler için "Tarım ile

uğraşıyorum." demek "Çiftçiyim." demek utanç verici bir şey. Ben nereye gidersem gideyim, her ortamda gururla bunu söyleyebiliyorum. Sabahleyin ahıra gidiyorum, diyorum. Oradan çıkınca fındık bahçesine gidiyorum, mısır bahçesine gidiyorum diye gururla söyleyebiliyorum. HAYKOOP'ta yöneticim, diyorum ama gençlerde durum böyle değil. Çiftlikle, hayvancılıkla, tarımla uğraşmak yüz kızartıcı bir şeymiş gibi düşünülüyor. Halbuki ben üretiyorum. Üreticilik çok güzel bir şey.

Aslında bu işin çok önemli olduğunu gençlerimize anlatmamız lazım. "Köylü milletin efendisidir." sözünü hatırlatmamız lazım.

Evet, kesinlikle! Köylünün, çiftçinin milletin efendisi olduğunu gençlerimize anlatmamız lazım ama gençlerimiz öyle demiyor. Gençlerimiz diyor ki "Ben dışarıda asgari ücretle çalışayım ama sigortam yatsın, maaşım düzenli olsun." Şu anki neslimiz "Simit yiyelim ama şehirde yaşayalım." düşüncesiyle hareket ediyor.

Evet, gerçekten üzücü bir durum. Ekleme istediğiniz ya da konuşmadığımız bir şey var mı?

Benim istediğim şey belli. Tarımı sevelim ve sevdirelim. Bu da biraz kooperatiflerin yanı sıra bizim elimizde. Yaptığımız işten utanmamamız lazım, severek yapmamız lazım, ürettiğimizin farkında olmamız lazım. Ürettiğimiz ile birçok kişinin karnını doyurduğumuzu bilelim. Bundan gurur duyalım. Yeni nesle bu işi sevdirelim. Devletimizden, hükümetimizden bir kooperatif başkanı olarak şunu istiyorum: Hayvancılığa destek verelim. Et hayvancılığı, süt hayvancılığı fark etmez. Bu işi yapacaklara destek verelim. Bu işi gerçekten yapacaklara verelim. Mesela adamın parası var ama hayvancılığın ne olduğunu bilmiyor. Devletten kredi alıyor, arsayı da devletten alıyor ama bakıyorsunuz, bu adam birkaç sene sonra ne var ne yok alıp gitmiş.

Çok teşekkür ederiz, güzel bilgiler verdiniz. Son olarak Sakarya Ticaret Borsası ile ilgili görüşlerinizi almak istiyoruz.

Ticaret Borsası dışarıdan bakıldığında sanki böyle çok alttaki insanlara ulaşmıyor gibi gözüküyor. Ben buraya dahil olduğumda ne yapabilirim, bunun iyi anlatılması önemli. Bu noktada daha aktif olması gerektiğini düşünüyorum. Bu işle ilgilenen en aşağıdaki insana da ulaşması lazım Borsanın. Bununla birlikte gereken her şeyin Borsamız tarafından yapıldığına da inanıyorum.

Türkiye'de sayılı borsalardan ve üst sıralarda yer alıyor Borsamız.

Sakarya'mızın borsasıyla gurur duyuyoruz. İyi bir yerdeyiz, iyi bir çalışma içerisindeyiz. Hayvancılıkla bir pazar yerimiz var ama yine de daha da alta inmekte fayda var.

"Daha çok kişiye temas etmeleri, dokunmaları gerekiyor." diyor-sunuz.

Daha geniş bir kitleye hitap etmeleri gerekiyor. Bunu komiteler ile ya da bizlerle de paylaşıyorlar. Biz de bunu daha alttaki insanlara anlatmaya çalışıyoruz. Borsamız iyi bir yerde ve gururluyuz.

Bize zaman ayırdığınız için teşekkür ederiz.

Biz teşekkür ederiz buraya kadar geldiğiniz için.

Tanzanya Ankara Büyükelçisi Sakarya'da

Büyükelçi Kiondo, Sakarya Ticaret Borsası (STB) Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı ve borsa üyeleriyle bir araya geldi...

Borsanın Hasan Uyar Konferans Salonu'nda düzenlenen İş Geliştirme Toplantısı'nda Büyükelçi Kiondo "Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın 2017'de Tanzanya'ya yaptığı ziyaret ile birlikte işbirliğinin daha da geliştiğine değinerek, iki ülke cumhurbaşkanının hedefinin 500 milyon dolarlık ticaret hacmine ulaşılması olduğuna dikkati çekti. Kiondo, "Elçiliğimiz açıldığında bu ticaret hacmimiz 90 milyon dolardı, şu anda 300 milyon dolara ulaşmış durumda. İnanıyorum ki Sakarya Ticaret Borsası üyelerinin ve başkanının da desteğiyle 500 milyon dolarlık hedefe ulaşacağız. Ülkemiz tarım alanında ciddi potansiyele sahip. Bu konuda özellikle sağlıklı, elverişli ve çok verimli topraklarımız var. Onun için Türk yatırımcılarını bu topraklarla işbirliği yapmaya davet ediyorum." dedi. Büyük elçi ayrıca "Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı'nın önemli bir misyonu yerine getirdiğini belirterek, kendisini Tanzanya iyi niyet elçisi olarak görmek bizleri son derece memnun etmektedir. İki ülke arasında kurduğu gönül köprüsü için çok teşekkür ediyorum" ifadelerini kullandı.

STB Yönetim Kurulu Başkanı Sarı ise ülkeler arası ilişkilerin sağlıklı yürümesi

için en önemli unsurlardan birinin ticaret olduğunu vurgulayarak, Tanzanya'nın Doğu Afrika Topluluğu Birliği ve Güney Afrika Kalkınma Topluluğu'na üye olması dolayısıyla 200 milyonluk bir pazara hitap ettiğini belirtti.

Türkiye'deki meyve alanlarının yüzde 4'ünün, süs bitkileri alanının yüzde 22'sinin Sakarya'da yer aldığını aktaran Sarı, şöyle konuştu: "İlimizde 80 bin ila 120 bin ton fındık üretimi gerçekleştirilmektedir. Bu da ülke fındık üretiminin yüzde 13,2'si yapıyor. Mısır üretiminde ülke mısır üretiminin yüzde 5,3'ü, toplam ayva üretiminin yüzde 58,9'unu gerçekleştiren Sakarya, bu meyvenin üretiminde ülke birincisi. İlimizde, mısırın yanı sıra buğday, arpa, şeker pancarı, fiğ, yonca, ayçiçeği, domates, lahan, kıvırcık, marul, ıspanak, barbunya, fasulye, karnabahar, karpuz, bal kabağı, armut, ayva, elma, şeftali, fındık, üzüm ve çilek önemli ürünlerdir. Türkiye, fındık üretimi ve ticaretinde dünyada lider ülkedir. Dünya fındık üretiminin yüzde 66'sını, ihracatında yüzde 70'ini Türkiye tek başına gerçekleştirmektedir. "Ümit ediyorum ki ticari ve ekonomik bağlarımızın kuvvetlendirilmesi yönünde attığımız bu önemli adımların ikili ilişkilerimiz üzerindeki müspet neticelerini en kısa sürede müşahade edeceğiz." ifadelerini kullandı.

Tanzanya'daki yatırım imkanları hakkında bilgilerin verildiği toplantının ardından STB Üyelerinin sorularına cevap veren Büyükelçi Kiondo, firmalarla yerinde incelemelerde bulunmak üzere fabrika ziyaretleri gerçekleştirdi.

Ziyaretlerin ardından Sakarya Ticaret Borsası tarafından düzenlenen akşam yemeğine Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Akgün Altuğ, Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Meclis Başkanı Talip Kuriş, Akyazı Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Şinasi Bayraktar, Sakarya Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fatih Savaşan, Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mehmet Sarıbyık, Sakarya İlçe Belediye Başkanları, Sakarya Ticaret Borsası

Yönetim Kurulu ve Meclis Üyeleri katılım sağladı.

Akşam yemeğinde kısa bir konuşma yapan Büyükelçi'i ilimizde ağırlamaktan duyduğu memnuniyeti dile getiren Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı; gelecek yıllara yönelik hedefinin ülke vizyonu doğrultusunda, dış ekonomik ilişkilerini belirterek, daha iyi ve etkili hizmet üretmek ve iş planlarımızı icra edebilmek için kurumsal ekosistemimizin en değerli yapıtaşı olan siz yurtdışı temsilcilerimizle işbirliğimizi güçlendirmek, derinleştirmek ve sağlamlaştırmaktır. Yürüttüğünüz faaliyetler ve gerçekleştirdiğiniz ikili görüşmeler bizler için büyük önem taşıyor." dedi.

Programın ikinci gününde Sakarya Üniversitesi Rektörü Fatih Savaşan'ı ziyaretin ardından Ticaret Borsası Başkanı Âdem Sarı'nın ev sahipliğinde Ramada Otel'de düzenlenen toplantıya Hendek Kaymakamı Halil İbrahim Acır, Hendek Belediye Başkanı Turgut Babaoğlu, Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Büyükelçisi Prof. Elizabeth K. Kiondo ve beraberindeki heyet katıldı.

Devlet Destekli Ticari Alacak Sigortası STB' de Anlatıldı

Sakarya Ticaret Borsası (STB) tarafından, "KOBİ'lere Yönelik Devlet Destekli Ticari Alacak Sigortası Sistemi" hakkında üyelere yönelik eğitim düzenlendi.

STB ve Halk Sigorta iş birliğiyle düzenlenen eğitimde, 'KOBİ'lere Yönelik Devlet Destekli Ticari Alacak Sigortası Sistemi' hakkında sunum yapan Halk Sigorta Ticari Alacak Sigortası Müdürlüğü Yöneticisi Enis Emre Yaylak sistemin ticaretin güvenli şekilde yapılmasına katkı sağladığını dile getirdi.

Geçtiğimiz yıl Hazine ve Maliye Bakanlığı Sigortacılık Genel Müdürlüğü tarafından uygulamaya konulan Devlet Destekli Ticari Alacak Sigortasının herhangi bir teminata bağlanma-

mış vadeli satışlardan doğan borcun ödenmeme riskini teminat altına alan bir sigorta ürünü olduğunu kaydeden Yaylak, sistemde kredi limiti tahsis edilmiş bir alıcının iflas, konkordato, tasfiye, vb. hukuki durumlar ile temerrüde düşmesinin teminat altına alındığını ifade etti.

Yaylak, sigorta sisteminden kuruluşunun üzerinden en az iki yıl geçmiş olan, vergi ve SGK borcu olmayan, risk değerlendirme kriterlerini sağlayan, mikro ve küçük ölçekli şirketlerin faydalanabildiğini sözlerine ekledi.

Eğitim, katılımcıların sistemle ilgili sorularının yanıtlanması- nın ardından sona erdi.

STB'ye Kıyaslama Ziyareti

Sakarya Ticaret Borsası, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin Akreditasyon sistemi kapsamında Oda-Borsalar arası kıyaslama yapmak üzere Körfez Ticaret Odasını ekibini ağırladı.

Körfez Ticaret Odası Genel Sekreteri Berat Nas, KYS Akreditasyon Sorumlusu Beyza Soğuk Pınar, Sakarya Ticaret Borsası Genel Sekreteri Yasemin Arıkan, KYS ve Akreditasyon Sorumlusu Zümran Cebeci, Eğitim Sorumlusu Burcu Akoğlu, Bilgi Güvenliği Yönetim Sorumlusu Özgür Ay'la birlikte gün boyu süren bir kıyaslama

toplantısı yapıldı.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)'nin Oda ve Borsaların iş dünyası nezdindeki saygınlığının artırılmasını, sunulan hizmet türlerinin genişletilmesini, hizmet kalitesinin iyileştirilmesini ve Türk Oda-Borsa Sisteminin Avrupa Oda Sistemine uyumunun sağlanmasını amaçlayarak kurduğu Akreditasyon Sistemi çerçevesinde düzenlenen kıyaslama çalışmaları dâhilinde yapılan iyi uygulamalar karşılaştırıldı, hayata geçirilen iyi uygulamalar ve projeler incelenerek sonuçlar değerlendirildi.

Bir Buğday Tanesinin Öyküsü

Çok sıcak bir yaz günüymüş. Buğday tarlasında artık iyice olgunlaşan başaklar; rüzgârda bir o tarafa, bir bu tarafa dalgalanıyormuş.

Buğday tarlasında yaşayan bıldırcın ve keklilik sürüleri de artık yol hazırlıklarına başlamış çünkü hayvanların hepsi iyi giden havalar nedeniyle buğdayların yeteri kadar olgunlaştığını ve yarın hasat yapılacağını biliyormuş. Ekinler kesilmeden önce de buradan ayrılmak, kendilerine başka bir tarla bulmak istiyorlarmış. Küçük bıldırcınlar elbette bu işe çok sevinmişler çünkü ilkbaharda bu tarlada doğan ve burada büyüyen küçük kuşlar artık biraz değişiklik olsun istiyormuş. Onların hayatındaki ilk taşınmaymış bu.

Anne baba bıldırcınlar için taşınma bir oyun değil, tehlikeli bir işmiş. Saklandıkları, yavrularını sakladıkları bu yüksek ve sık ekinleri terk etmek demek, tehlikeye atılmak demekmiş. Deneyimli bıldırcınlar bunu bildikleri için de biraz üzüntülüymüş.

Ya buradan çıkıp başka bir tarla ararken şahin onları görürse? Ya öteki tarlada, bir tilki ya da yaban kedisi yuvası varsa? İşte bıldırcınlar ve keklilikler bunları düşünüyor ama elbette yavrularına bahsetmiyorlarmış. Küçük yavrularını gereksiz yere korkutmak istemiyorlarmış.

O gece bütün kuşlar gergin bir bekleyiş içinde uyumuş. Sabah erkenden, daha güneş doğarken keklilik ve bıldırcın aileleri yola çıkmaya hazırlanmış. Birbirleriyle vedalaşmış ve tarladaki ekinlere, gelinciklere ve de buğday çiçeklerine "Hoşça kalın!" demişler.

Bıldırcınların vedalaşması çiçekleri çok üzümü. Renkli çiçek yapraklarının üzerindeki çiğlerin yanında başka minik su damlacıkları da belirmiş. Bunlar çiçeklerin gözyaşlarıymış. Ağlayan çiçekler aslında sadece kuşların gitmesine değil, kendilerinin o tarlada kaldıkları na da ağlıyormuş.

-Keşke bizim de kanatlarımız olsaydı! Köklerimizizi buradan çıkartıp sizinle birlikte kanat çırpabilseydik! Keşke buralardan biz de uzaklaşabilseydik!

Üzülmeyin, demiş bıldırcınlardan biri.

-Kuşların kanatları var, onlar uçup gider ama bitkiler kalır. Bunun karşılığında ise herkese bahar kokuları yayar. Dünyanın düzeni böyle kurulmuş. Herkesin bir işi var.

"Hayır, hayır!" demiş gelincik.

-Böyle bir düzen olmamalı! Siz gidiyorsunuz ama biraz sonra biçerdöverler gelecek hepimizin saplarını kesecekler. Evet, buğday başakları da kesilecek ama onlar hiç olmazsa değirmene götürülüp öğütülecek, un yapılacaktır. Sonra da ekmek olacaklar. Ya biz? Biz ne olacağız?

Gerçekten de dedikleri doğruymuş. Bu nedenle de vedalaşma ağlayarak gerçekleşmiş. Kuşlar veda ettikleri çiçekleri bu yıl bir daha

görmeyeceklerini biliyormuş ama kuşlar bu çiçeklerin seneye yine boy vereceklerini de bildiklerinden içlerini biraz olsun rahat tutuyormuş.

Tarladan bıldırcın ve keklilik sürülerinin halalandığını gören işçiler şaşırılmışlar. Yaklaşan biçerdöverlerin sesinden kokup kaçtıklarını sanmışlar. Elbette kuşların bir gün önce tarlaya gelen patronun konuşmalarını dinlediklerini bilemezlermiş. Bilseler de kuşların insan konuşmasını anlayabildiklerini hayal bile edemezlermiş. İşte bu yüzden de gelen traktör ve biçerdöver sesinden korkup kaçtıklarını düşünmüşler. Hatta işçiler arasında bazıları, av tüfeklerini yanlarına almadıkları için hayıflanmış bile.

Biraz sonra da büyük bir gürültüyle biçerdöver tarlaya girmiş. Saplarından kesilen başaklar biçerdöverin koca ağzından giriyormuş. Buğdaylar, biçerdöverin yanında yürüyen kamyonu saplarından ayrılmış bir şekilde dökülüyormuş. Balya haline gelen samanlar da biçerdöverin geçtiği yolda sıra sıra diziliyormuş.

Hızla ve gürültülü bir şekilde süren iş, akşam doğru hafiflemiş. Akşam olup da güneş batarken buğday tarlasındaki iş de tamamen bitmiş. Buğdaylar çuvalanmış. Bir kısmı ambara, bir kısmı da öğütülüp un yapılmak üzere değirmene götürülmüş. Samanlar taşınmış. Sonra da makineler makine garajına sokulmuş. İşçiler yorgun argın yemeğe oturmuşlar.

Buğday hasadı bitmiş. Hasat bitmiş bitmesine ama bir buğday tanesi tarlada kalmayı başarmış. Bir gün önceki gelişmeleri duyan ve sabah da bıldırcınların buğday çiçekleriyle konuşmasına şahit olan bir başaktaki buğdaylardan biriymiş o. Hasat yapıp, her şeyin toplanıp götürüleceğini duyunca kendini başaktan koparmış; yere atmış ve topraktaki bir çakıl taşının altına saklanmayı başarmış çünkü öğütülüp un olmak, sonra da fırında pişip ekmek olmak istemiyormuş.

Buğday tanesinin kaderi bu olsa da ben bu kaderi yaşamak istemiyorum, diye isyan ediyormuş. "Buğdaylar hep yanıp ekmek olacaksa ben de buğday olmam, bıldırcın olurum!" diyormuş. Herkes gittikten ve hasat tamamlandıktan sonra bıldırcın olamayacağını kavramış çünkü bıldırcınların ve kekliliklerin kanatları varmış.

-O zaman ağustos böceği olurum. O hiç olmazsa zıplıyor. Uçamasam da zararı yok, ağustos böceği olursam belki zıplayarak da ilerleyebilirim.

Akşam olmuş. Ağustos böcekleri ötmeye başlamış. Buğday tanesi ise ne yapsa bir ağustos böceğine benzer ses çıkaramayacağını anlamış. Zaten zıplayamayacağını da biliyormuş.

-O zaman tarla faresi olurum. Madem buraları terk edemeyeceğim. Bir tarla faresi

olarak kalırım hiç olmazsa. Fareler de gitmiyor ama burada yaşamayı beceriyor. Benim onlardan neyim eksik?

Akşam olunca tarla farelerinin koşabilmelerinin yanı sıra, toprakta kendileri için tüneller de hazırlayabildiklerini fark etmiş. Ne birini yapabiliyormuş ne de ötekini. Böylece fare de olamayacağını anlamış.

Sabah güneş doğarken artık bir buğday tanesi olmaktan başka çaresi kalmadığını fark etmiş. Bir buğday tanesi ne yapsa ne etse bir buğday tanesi olmaktan kurtulamaz, diye düşünmüş. Akşama kadar beklemiş. Karar vermiş; ertesi sabah yola çıkmayı deneyecek, sürünerek diğer kardeşlerinin yerleştirildiği ambara doğru ilerleyecekmiş ama ertesi sabah güneş doğarken yağmur yağmaya başlamış.

Yağmurun bereketli damlaları kuru toprağı yumuşatmış ve biraz sonra da biriken sular, çakıl taşının altındaki buğday tanesini de önüne katarak toprağın çatlaklarından aşağıya doğru akmaya başlamış. Buğday tanesi de ne olduğunu anlayamadan kendini toprağın altında bulmuş.

"İşte şimdi iyi bir yerdesin." diye bir ses duymuş. Çevresine bakarken biraz ilerde bir köstebeğin kendini kokladığını fark etmiş.

-İlkbahara kadar saklanacağın yeri buldun, buğday tanesi. Şimdi yapman gereken şey, buraya yerleşmen çünkü kış burada geçireceksin. İlkbahar geldiğinde de kabuğunun yumuşacak bir şekilde çatladığını göreceksin. O çatlaktan bir filiz yükselecek. Bugün bir tek buğday tanesinin ama ilkbaharda kocaman bir başak olacaksın. O başağın üzerinde de sen gibi yüzlerce buğday olacak.

Buğday tanesinin içini tarifsiz bir mutluluk kaplamış. Tedirginliği, tatlı bir yorgunluğa dönüşmüş. Sağa sola dönmüş, bedenini ıslak toprağın içine iyice yerleştirmiş ve ilkbahara kadar sürecek olan derin bir uykuya dalmış.

*Yaz Masalları- Zoltan Zélk
(Yapı Kredi Yayınları)*

Aşılama İle Her Şey Mümkün

Geçtiğimiz sayımızda hayvan hastalıkları ile mücadele, kayıtlı hayvan popülasyonları ve ihbarı mecburi hastalıklar üzerine bir makale yayınlamıştık. Bu yazımızda ihbarı mecburi hastalıkların en başında gelen ve hemen hemen ülkemizin bütün bölgelerinde neredeyse her yıl karantinaya ve beraberinde ekonomik kayıplara sebep olan ŞAP hastalığından bahsetmeye çalışacağım.

Ülkemizin ve toplumların temel gıda kaynaklarında biri olan kırmızı et, tüketimi ve protein değeri açısından vazgeçilemez bir beslenme kaynağıdır. Ülke hayvancılığı ne kadar sağlıklı süreçlerden oluşursa bu protein kaynağına vatandaşın ulaşması bir o kadar ucuz ve kolay yollarla sağlanır. Ancak geçen yazımızda da bahsettiğimiz ülke hayvan popülasyonunun kayıt altına alınamaması, hayvan hareketlerinin düzenlenememesi ciddi anlamda özellikle viral hastalıkların yaygınlaşmasına beraberinde hayvan ölümlerine ve doğal olarak çok ciddi ekonomik kayıplara neden olmaktadır. Bu ekonomik kayıplar başta üreticinin aylarca uğraşıp sürüsüne kattığı yeni bireylerin ölümü ile sonuçlanıp belki de en ağır darbeyi üreticiye vurmuş gibi görünse de resmin tamamına baktığımızda aslında bu son tüketiciyi de çok ciddi bir şekilde etkilemektedir. Bu etkileşimin sebep olduğu maddi ve manevi kayıpların ülke hayvancılığı üzerindeki olumsuz etkilerinin ortadan kaldırılması ise çok uzun süren ve zahmetli bir süreci beraberinde getirmektedir.

Şap hastalığı çift tırnaklı hayvanların akut seyirli, çok bulaşıcı ve zoonotik karaktere sahip viral bir enfeksiyonudur. Hastalığın bulaşma oranı yüksek olup hassas hayvan topluluklarında (popülasyonlarında) %100'e kadar ulaşabilmektedir. Bu nedenle hastalık ekonomik, siyasi ve ticari yönlerden büyük önem taşımaktadır. Etken Picornaviridae familyasının Aphtovirus alt grubunda yer alan şap virüsüdür. Virüsün O, A, C, SAT-1, SAT-2, SAT-3 ve ASIA I olmak üzere antijenik olarak farklı yedi ayrı serotipi bulunmaktadır.

Virüs, fiziksel etkenlere karşı değişik duyarlılık göstermektedir. Isıya dayanıksız olup 37 °C'de 12 saatte, 60-65 °C'de 1/2 saatte, 85 °C'de

ise birkaç dakika da yıkılarak etkisiz hale gelmektedir ancak düşük ısı derecelerine ve ani donma ve çözölmelere karşı oldukça dayanıklıdır. Enfekte karkaslarda +4 °C'de 24-48 saatte laktik asit oluşumuna bağlı olarak hızla inaktif (etkisiz) olurken kan, kemik iliği, lenf bezleri ve iç organlarda uzun süre dayanabilir ve ani dondurmalarda iskelet kaslarında da uzun süre aktif halde kalabilir.

Virüs, çevre şartlarına çok dirençli olup çok farklı şekillerde bulaşabilmektedir.

Virüs,

- Yapağıda 24 gün
- Siğir derisinde 4 hafta
- Samanda 15 hafta
- Kepekde 20 hafta
- Toprakta 4 hafta
- Kuru ot ve danede 5 ay varlığını sürdürebilmekte ve bulaşma yeteneğini koruyabilmektedir.

Bu şartlar altında varlığını bu kadar uzun süre devam ettirip farklı kaynaklar aracılığı ile taşınabilen bir hastalığa karşı uygulanabilecek en iyi yöntem, koruyucu hekimlik ve kritik kontrol noktalarının iyi belirlenebilmesidir.

Şap hastalığının kontrolü için uygulanan 4 ana strateji vardır. Bunlar:

- A. Kesim
- B. Karantina
- C. Aşılama

Kesim

Şap hastalığına yakalanmış hayvanların ve bunlar ile temas etmiş hayvanların kesime tabi tutulmasıdır. Amaç esas virüs kaynağının tüketilmesi (eliminasyonu) ve virüsün hayat seyrinin (siklusunun) kırılmasıdır. Bu yöntemin dezavantajı, büyük ölçüde hayvan kaybına neden olmasıdır. Şap hastalığının sporadik olarak seyrettiği aşılama programını bırakmış ülkelerde bu yöntem uygulanmaktadır. Ancak hastalığın yayılmasının (insidensinin) düşük olduğu ülkelerde ekonomik olan bu yöntem, hastalığın yaygın olduğu ülkelerde hem ekonomik değildir hem de toplumsal kabulü oldukça güçtür.

Karantina

Şap virüsünün epidemiyolojik durumu ve edinilen deneyimler göz önünde bulundurulduğunda, sadece bu yöntem ile sonuç alınmayacağı açıktır. Yalnızca diğer yöntemler ile birlikte uygulandığında anlam taşımaktadır.

Aşılama

Amaç hastalığın yaygın olduğu ülkelerdeki hayvan topluluğunda (popülasyonunda) yüksek antikor düzeyinin sağlanmasıdır. Bu amaçla düzenli ve yoğun aşılama programları ile popülasyonda virüse karşı direnç sağlanması hedeflenmektedir ancak başarı sağlanabilmesi için karantina ve önleyici (profilaktik) önlemlere gereksinim vardır. Aşılama stratejisinin belirlenmesinde hastalığın epidemiyolojisi, çevresel faktörler, çiftçilerin kültür seviyesi gibi faktörler de önem taşımaktadır.

Başta şap hastalığı olmak

üzere benzeri viral hastalıklarda da koruyucu hekimlik adına alınması gereken tedbirler şu şekilde sıralanabilir:

1. Koruyucu Olarak Alınacak Önlemler

Yetiştiricilerin Alacağı Önlemler:

- Ahır girişlerinde şap hastalığına etkili dezenfektanlar (Örneğin sitrik asit veya sudkostik) ile muamele edilmiş paspasların sürekli bulundurulması,
- Ahırlara hayvan bakıcılarından başka kimse sokulmaması, bakıcıların da farklı kıyafet ve ayakkabı ile ahıra girmesi,
- Sağım öncesi ellerin, otomatik sağım makinelerinin ve memelerin temizliğine özen gösterilmesi,
- Yeni satın alınan hayvanların 15 gün süre ile karantinaya alınması ve süre sonunda sağlam ise diğer hayvanların yanına sokulmaması,
- Mera mevsiminde enfekte meralara hayvanların gönderilmemesi,
- Enfekte bölgelerden ot, saman, vb.nin alınmaması.

2. Hastalık Çıkmadan Veteriner Teşkilatının Alacağı Önlemler:

- 4-6 ayda bir düzenli şekilde aşılama yapılması,
- Hayvan hareketlerinin kontrol edilmesi,
- Hayvan sevkıyatından önce hayvanların aşılanması ve üç hafta sonunda sevkıyata izin verilmesi,
- Hayvancılıkla uğraşanların eğitilmesi.

3. Hastalık Çıktıktan Sonra Alınacak Önlemler:

Yetiştiricinin Alacağı Önlemler:

- Hasta hayvanlar ile sağlıklı hayvanların hemen birbirinden ayrılması,
- Hasta hayvanların bulunduğu yerin dezenfeksiyonu,
- Hasta hayvanların altlıklarının yakılması,
- Hayvan bakıcılarının ayrılması,
- En hızlı şekilde veteriner hekimin haberdar edilmesi.

Veteriner Hekimin Alacağı Önlemler:

- Kesin tanı için marazi madde alınarak en seri şekilde Şap Enstitüsüne gönderilmesi,
- Hastalık çıkan yere kordon konulması, çift tırnaklı hayvan ve ürünlerinin çıkışının durdurulması,
- Alınacak sonuç doğrultusunda hastalar, şüpheliler ve beş aylıktan küçükler dışında kalan tüm hayvanların aşılanması,
- Ölen hayvanların yakılarak veya gömülerek imha edilmeleri,
- Sahibinin isteği doğrultusunda karantina bölgesinde kesilecek hayvanlara Hayvan Sağlığı Zabıtası hükümlerinin uygulanması.

Aslında çok basit tedbirlerin hayata geçirilmesi ile bu hastalıklardan korunmamız mümkündür. Bilingli bir şekilde yapılan hayvancılık uzun vadede ülkemize çok fazla katkı sağlayacaktır. Sağlıklı toplumun sırrı sağlıklı sürülerden geçer.

Kaynaklar:

<https://vetkontrol.tarimorman.gov.tr/bornova/Menu/76/Sap-Hastaligi>

<https://bartin.tarimorman.gov.tr/Haber/360/2018-Yili-Sonbahar-Sap-Asilama-Kampanyasi-Basladi>

Kurumsal işletmelerin dış kaynak kullanımında ve destek süreçlerinde ihtiyaç duydukları hizmetleri tek elden yönetmekteyiz.

İşbirliğimiz, kurumlara işletme verimliliği, maliyet ve zaman avantajı sağlamaktadır.

Konusunda uzman kadromuz ile profesyonel çözümler sunmaktayız.

grafik ofset dijital açikhava